

Сәулет, қала құрылысы және құрылыс саласындағы мемлекеттік
нормативтер
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫС НОРМАЛАРЫ
Государственные нормативы в области архитектуры,
градостроительства и строительства
СТРОИТЕЛЬНЫЕ НОРМЫ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

**ҒИМАРАТТАР ЖӘНЕ ИМАРАТТАРДЫҢ ӨРТ
ҚАУІПСІЗДІГІ**
**ПОЖАРНАЯ БЕЗОПАСНОСТЬ ЗДАНИЙ И
СООРУЖЕНИЙ**

ҚР ҚН 2.02-01-2023
СН РК 2.02-01-2023

Ресми басылым
Издание официальное

Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму
министрлігі Құрылыс және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық
істері комитеті

Комитет по делам строительства и жилищно-коммунального
хозяйства Министерства индустрии и инфраструктурного развития
РК

Астана 2023

АЛҒЫ СӨЗ

- 1 **ӘЗІРЛЕГЕН:** «Қазақ құрылыс және сәулет ғылыми-зерттеу және жобалау институты» акционерлік қоғамы
- 2 **ҰСЫНҒАН:** Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігінің Құрылыс және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері комитетінің Техникалық реттеу және нормалау басқармасы
- 3 **БЕКІТІЛГЕН ЖӘНЕ ҚОЛДАНЫСҚА ЕНГІЗІЛГЕН:** Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігінің Құрылыс және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері комитетінің 2023 жылғы 16 маусымдағы № 105-НҚ бұйрығымен 2023 жылғы 16 маусымнан бастап
- 4 **ОРНЫНА** ҚР ҚН 2.02-01-2019

ПРЕДИСЛОВИЕ

- 1 **РАЗРАБОТАН:** Акционерное общество «Казахский научно-исследовательский и проектный институт строительства и архитектуры»
- 2 **ПРЕДСТАВЛЕН:** Управлением технического регулирования и нормирования Комитета по делам строительства и жилищно-коммунального хозяйства Министерства индустрии и инфраструктурного развития Республики Казахстан
- 3 **УТВЕРЖДЕН И ВВЕДЕН В ДЕЙСТВИЕ:** Приказом Комитета по делам строительства и жилищно-коммунального хозяйства Министерства индустрии и инфраструктурного развития Республики Казахстан от 16 июня 2023 года № 105-НҚ с 16 июня 2023 года
- 4 **ВЗАМЕН** СН РК 2.02-01-2019

Осы мемлекеттік нормативті Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс істері жөніндегі уәкілетті мемлекеттік органының рұқсатысыз ресми басылым ретінде толық немесе ішінара қайта басуға, көбейтуге және таратуға болмайды.

Настоящий государственный норматив не может быть полностью или частично воспроизведен, тиражирован и распространен в качестве официального издания без разрешения уполномоченного органа по делам архитектуры, градостроительства и строительства РК.

МАЗМҰНЫ

1 ҚОЛДАНУ САЛАСЫ	1
2 НОРМАТИВТІК СІЛТЕМЕЛЕР	2
3 ТЕРМИНДЕР МЕН АНЫҚТАМАЛАР	3
4 ЖАЛПЫ ҚАҒИДАЛАР	3
5 ҒИМАРАТТАРДЫҢ СӘУЛЕТ-ЖАЙҒАСТЫРУ ШЕШІМДЕРІНЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР	4
5.1 Ғимараттардың үй-жайлары және бөлімдеріне қойылатын талаптар	4
5.1.1 Өрт бөліктеріне қойылатын талаптар	4
5.1.2 Қабаттарға қойылатын талаптар	6
5.1.3 Үй-жайларға қойылатын талаптар	6
5.2 Эвакуациялық және апаттық шығуларға қойылатын талаптар	7
5.3 Эвакуациялық жолдарда орналасқан құрылыс элементтеріне қойылатын талаптар	8
5.4 Лифттер және лифт шахталарына қойылатын талаптар	11
5.5 Терезелерге, ойықтарға және басқа құрылыс элементтеріне қойылатын талаптар	12
5.6 Көп жарықты кеңістіктерге атриумдарға қойылатын талаптар	13
6 ҚҰРЫЛЫС ҚҰРЫЛМАЛАРЫНА ЖӘНЕ ӨРТКЕ ҚАРСЫ ТОСҚАУЫЛДАРҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР	14
6.1 Көтеруші және қоршау құрылмаларына қойылатын талаптар	14
6.2 Өртке қарсы тосқауылдарға қойылатын талаптар	16
6.3 Өртке қарсы қабырғалар және арақабырғаларға қойылатын талаптар	16
6.4 Жаппаларға қойылатын талаптар	16
7 ИНЖЕНЕРЛІК ЖҮЙЕЛЕРГЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР	17
8 ГАЛЕРЕЯЛАРҒА, ЭСТАКАДАЛАРҒА, ТОННЕЛЬДЕРГЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР	18
А - ҚОСЫМШАСЫ (<i>ақпараттық</i>) «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламентіне сілтеме жасайтын пункттеріне айналатын ҚР ҚН 2.02-03-2023 талаптары	20
Б - ҚОСЫМШАСЫ (<i>міндетті</i>) Тиісті нормативтік құжаттарға өзгерістер енгізу туралы бұйрық бекітілгенге дейін ҚР ҚН 2.02-01-2023 құрамында қолданылатын талаптар	24

ЖАЗБАЛАР ҮШІН

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫС НОРМАЛАРЫ
СТРОИТЕЛЬНЫЕ НОРМЫ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН****ҒИМАРАТТАР ЖӘНЕ ИМАРАТТАРДЫҢ ӨРТ ҚАУІПСІЗДІГІ
ПОЖАРНАЯ БЕЗОПАСНОСТЬ ЗДАНИЙ И СООРУЖЕНИЙ***Енгізілген күні – 2023-06-16***1 ҚОЛДАНУ САЛАСЫ**

1.1 Осы құрылыс нормалары 1.3-тармақта аталғандардан басқа, барлық санаттағы ғимараттар және имараттарға қолданылады және жобаланатын, жаңадан салынатын, кеңейтілетін және реконструкцияланатын ғимараттар және имараттар, олардың құрамдас элементтері және бөліктері, үй-жайлар, құрылыс материалдары, бұйымдар және құрылмалар үшін өрттен қорғаудың қолайлы талаптарын қамтиды. Құжатқа құрылысты жобалық дайындау кезеңінде қолданылатын талаптарды қамтиды.

1.2 Қолданыстағы ғимараттардың немесе олардағы жекелеген үй-жайлардың функциялық мақсаты өзгерген кезде, сондай-ақ көлемді-жайғастыру және құрылмалық шешімдері өзгерген кезде осы ғимараттардың немесе үй-жайлардың жаңа мақсатына сәйкес осы құрылыс нормативінің өртке қарсы қорғау талаптары қолданылады.

1.3 Құрылыс нормаларының талаптары келесілерге қолданылмайды:

- арнайы мақсаттағы ғимараттар (жарылғыш заттар және жару құралдарын, әскери мақсаттағы, атом электр стансалары және ядролық реакторлары бар басқа да объектілерді өндіру және сақтау үшін, метрополитендер және тау-кен қазындыларының жерасты имараттары, өрт деполары);

- бірегей құрылмалық шешімдері және (немесе) құрылмалары бар құрылыс объектілері;

- жобалау тапсырмасында көрсетілген құрылыс объектілері, жобалау шешімдеріне қойылатын техникалық параметрлер және талаптар осы құрылыс нормаларына сәйкес келмейді;

- жобалау тапсырмасында көрсетілген құрылыс объектілері, жобалау шешімдеріне қойылатын техникалық параметрлер және талаптар осы құрылыс нормаларын қолдану барысында объектінің өрт қауіпсіздігін толық көлемде қамтамасыз етуге мүмкіндік бермейді;

- тергеу изоляторларын, түзеу колонияларын, түрмелерді қоса алғанда, инфрақұрылым объектілері бар қылмыстық-атқару жүйесі мекемелерінің құрылыс объектілері (медициналық қызмет көрсету объектілері, өндірістік кешендер және басқа да объектілер);

- биіктігі 75 м көп Ф1.3 функциялық өрт қауіптілігі класының ғимараттары.

- жер асты автотұрақтарымен саны бестен көп емес ғимараттардан басқа, жер асты қабаттарының саны біреуден көп ғимараттар.

Ескертпе - Объектілерді ғимараттар және имараттарды техникалық және (немесе) технологиялық жағынан күрделі объектілерге жатқызудың жалпы тәртібін анықтау Ережелеріне сәйкес бірегей құрылмалық шешімдері және (немесе) құрылмалары бар құрылыс объектілеріне жатқызады.

2 НОРМАТИВТІК СІЛТЕМЕЛЕР

Осы құрылыс нормаларын қолдану үшін келесі сілтеме нормативтік құжаттар қажет:

«Өрт қауіпсіздігін қамтамасыз ету және өрт сөндіру құралдарына қойылатын талаптар туралы» Еуразиялық экономикалық одақтың техникалық регламенті. Еуразиялық экономикалық комиссия кеңесінің 2017 жылғы 23 маусымдағы № 40 шешімімен бекітілген.

«Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламенті. Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 2022 жылы 21 ақпандағы № 55 бұйрығымен бекітілген.

Ғимараттар және имараттарды техникалық және (немесе) технологиялық жағынан күрделі объектілерге жатқызудың жалпы тәртібін айқындау ережелері. Қазақстан Республикасы ұлттық экономика министрінің 2015 жылғы 28 ақпандағы № 165 бұйрығымен бекітілген.

Электр қондырғыларын орнату қағидалары. Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 20 наурыздағы № 230 бұйрығымен бекітілген.

ҚР ҚН 1.02-03-2022 Құрылысқа арналған жобалау-сметалық құжаттаманы әзірлеу, келісу, бекіту тәртібі және құрамы.

ҚР ҚН 2.02-02-2023 Ғимараттар мен имараттардың өрт автоматикасы.

ҚР ҚН 2.04-01-2011 Табиғи және жасанды жарықтандыру.

ҚР ҚН 3.01-01-2013 Қала құрылысы. Қалалық және ауылдық елді мекендерді жоспарлау және құрылысын салу.

ҚР ҚН 3.01-02-2012 Жеке тұрғын үй құрылысы аудандарын жоспарлау және құрылысын салу.

ҚР ҚН 3.01-03-2011. Өнеркәсіптік кәсіпорындардың бас жоспарлары.

ҚР ҚН 3.01-04-2014. Ауыл шаруашылығы кәсіпорындарының бас жоспарлары.

ҚР ҚН 3.02-28-2011 Өнеркәсіптік кәсіпорындар имараттары.

ҚР ҚН 3.02-36-2012 Едендер.

ҚР ҚН 3.02-37-2013*. Шатырлар және жаппалар.

ҚР ҚН 4.01-01-2011 Ғимараттар және имараттардың ішкі су құбыржолы және канализациясы.

ҚР ҚН 4.02-01-2011* Ауаны жылыту, желдету және баптау.

Ескертпе – Осы мемлекеттік нормативті қолдану кезінде ақпараттық каталогтар бойынша сілтеме құжаттарының әрекетін тексеру орынды «Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын сәулет, қала құрылысы және құрылыс саласындағы нормативтік құқықтық және нормативтік-техникалық актілердің тізбесі», «ҚР техникалық-экономикалық ақпаратының ұлттық стандарттары және ұлттық жіктеуіштерінің каталогы» және «Мемлекетаралық стандарттар каталогы» ақпараттық каталогтары бойынша, ағымдағы жылғы жағдай бойынша жыл сайын және ағымдағы жылы жарияланған әрайлық шығарылатын ақпараттық бюллетень-журналдарға және стандарттардың ақпараттық көрсеткіштеріне сәйкес жүргізіледі. Егер сілтеме құжаты ауыстырылған (өзгертілген) болса, онда осы нормативті пайдалану кезінде ауыстырылған (өзгертілген) құжатты басшылыққа алу керек, егер сілтеме құжаты ауыстырылмай жойылса, онда оған сілтеме берілген орын осы сілтемені қозғамайтын бөлігінде қолданылады.

3 ТЕРМИНДЕР МЕН АНЫҚТАМАЛАР

Осы құрылыс нормаларында Еуразиялық экономикалық одақтың «Өрт қауіпсіздігін қамтамасыз ету және өрт сөндіру құралдарына қойылатын талаптар туралы» техникалық регламентінде және «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламентінде келтірілген тиісті анықтамалары бар терминдер, сондай-ақ мынадай терминдер қолданылады:

3.1 Атриум: Ғимараттың қабатты бөліктерімен (галереялармен, үй-жайлардың қоршау құрылмаларымен және т.б.) іргелес, вертикаль бойымен дамыған көптүсті кеңістік түріндегі ғимараттың бөлігі.

3.2 Көптүсті кеңістік (көпжақты үй-жай): Ғимарат ішінің көлемі, жабындарда ашық ойықтары бар, биіктігі бойынша бірнеше қабатты алып жатыр.

3.3 Өрт техникасына арналған кіреберіс: Авариялық-құтқару жұмыстарын және өртті сөндіру бойынша істерін орындау үшін өрт техникасының тікелей объектіге дейін жүріп өтуіне арналған аумақ учаскесі немесе имараттар (көпір, эстакада және т.б.).

3.4 Өрт техникасы үшін өтпе жолдар: Өрт техникасының белгіленген аумақ арқылы өтпелі өтуі мүмкін жол.

4 ЖАЛПЫ ҚАҒИДАЛАР

4.1 Ғимараттар және имараттардың өрт қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі жобалау-сметалық құжаттаманың бөлімі ҚР ҚН 1.02-03 талаптарына сәйкес болуы тиіс.

4.2 Ғимараттар және имараттардағы құрылыс материалдары өрт қауіптілігі көрсеткіштері бойынша «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламентінің талаптарына сәйкес болуы тиіс.

4.3 Ғимараттардың өрт қауіпсіздігі Еуразиялық экономикалық одақтың «Өрт қауіпсіздігін қамтамасыз ету және өрт сөндіру құралдарына қойылатын талаптар туралы» Техникалық регламентінің, «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламентінің талаптарына сәйкес келуі тиіс.

4.4 Осы құрылыс нормаларының талаптары функциялық мақсатының ерекшеліктерін, сондай-ақ ғимараттардың, үй-жайлардың және инженерлік жүйелердің жекелеген түрлерін өрттен қорғау ерекшеліктерін ескеретін өрт қауіпсіздігі саласындағы (салалық, арнайы) басқа да мемлекеттік нормативтер және құжаттарда баяндалған өртке қарсы талаптармен бірлесіп қолданылуы қажет.

4.5 Құрылмалық, көлемдік-жайғастыру, инженерлік-техникалық шешімдер және ұйымдастырушылық сипаттағы іс-шаралар ғимараттың отқа төзімділік дәрежесіне, құрылмалық және функциялық өрт қауіптілігі класына қарай таңдалуы қажет.

4.6 Құрылмалық, көлемдік-жайғастыру, инженерлік-техникалық шешімдер және ұйымдастырушылық сипаттағы іс-шараларға келесілер жатады:

- өрт техникасына арналған, немесе функциялық өтпе жолдармен және кірме жолдармен біріктірілген, арнайы өрт өтпе жолдары және кірме жолдар құрылғысы;

- сыртқы өрт баспалдақтар және өртке қарсы бөлімшелерінің персоналы және өрт техникасын ғимараттың қабаттарына және жаппасына көтерудің басқа тәсілдерін қамту, оның ішінде оның ішінде өртке қарсы бөлімшелерді тасымалдауға арналған лифтілерді құрылғысы;

- ҚР ҚН 4.01-01 сәйкес арнайы өртке қарсы сумен қамту жүйесінің құрылғысы, құрғақ құбыржолдар және өрт сыйымдылықтарының құрылғысы;

- эвакуациялық жолдарды түтінге қарсы қорғау;

- ғимараттарды қажетті жағдайларда «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламенттеріне сәйкес және есептеулерге сәйкес адамдарды құтқарудың ұжымдық және жеке құралдарымен жабдықтау;

- елді мекендерде немесе құрылыс объектісінің аумағында жеке құрамның қажетті саны бар және өрт техникасымен жарақтандырылған өртке қарсы қызмет бөлімшелерін олардың қолданылу радиусында орналасқан объектілерде өрт сөндіру шарттарына сәйкес орналастыру.

4.7 Негізгі және арнайы өрт машиналарына арналған өтпе жолдар және кіребертер «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламентінің, ҚР ҚН 3.01-01, ҚР ҚН 3.01-02, ҚР ҚН 3.01-03, ҚР ҚН 3.01-04 талаптарына сәйкес болуы тиіс.

4.8 Өрт автомашиналарының өтпе жолдарына кіреберістерді қарастыру қажет:

- ғимараттардан негізгі эвакуациялық шығуларға;

- өртке қарсы бөлімшелер үшін лифттерге (өрт лифттеріне) апаратын кіреберістерге.

4.9 Өрттің жарылыс өрт және өрт қауіптілігі технологиялық процестері бар ғимараттарда немесе үй-жайларда жарылыстың және өрттің таралуының алдын алу жөніндегі шараларды қарастыру қажет.

4.10 Егер жарылыстың және өрттің таралуының алдын алу шаралары жеткілікті тиімді болмаса, онда әртүрлі өрт жарылыс және өрт қаупі бар технологиялық процестерді жеке үй-жайларда орналастыру қажет.

4.11 А және Б санатындағы ғимараттарда және ауаға қатысты тығыздығы 0,8 артық жарылыс қаупі бар немесе улы газдар, сондай-ақ жарылыс қаупі бар тозаң қолданылатын немесе түзілетін сыртқы қондырғылар орналасқан аумақтарда жертөле қабаттарын, туннельдер және арналарды қарастыруға рұқсат етілмейді.

4.12 Көп қабатты ғимараттарды вертикаль өрт бөліктеріне бөлу қажет.

4.13 Өрт автоматикасы жүйелерін ҚР ҚН 2.02-02 талаптарына сәйкес қарастыру қажет.

4.14 Ұжымдық қорғаныс жүйелері және адамдарды жеке қорғау құралдары өрттің қауіпті факторларының әсер ету уақытының ішінде адамдардың қауіпсіздігін қамтамасыз етуі тиіс.

4.15 Ұжымдық қорғау өртке қауіпсіз аймақтар және басқа да көлемдік-жайғастыру және құрылмалық шешімдердің көмегімен қамтамасыз етілуі тиіс.

5 ҒИМАРАТТАРДЫҢ СӘУЛЕТ-ЖАЙҒАСТЫРУ ШЕШІМДЕРІНЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР

5.1 Ғимараттардың үй-жайлары және бөлімдеріне қойылатын талаптар

5.1.1 Өрт бөліктеріне қойылатын талаптар

5.1.1.1 Өрт бөліктерінің ауданы және қабаттар мөлшері өрт жарылысы және өрт

қауіптілігінің санатына, өртке төзімділік дәрежесіне, ғимараттардың құрылмалық және функциялық өрт қауіптілігі кластарына, өрт кезінде өртті анықтау және сөндіру құралдарының сенімділігін ескере отырып, өрт жүктемесінің шамасы және отқа төзімділік шектерінің арақатынасымен белгіленетін негізгі құрылыс құрылмаларының отқа төзімділік шегіне жету мүмкіндігіне қарай шектеу қажет.

5.1.1.2 Өрт бөлігіндегі қабаттың ауданы, ғимараттың сыртқы қабырғаларымен және/немесе 1-ші типті өртке қарсы қабырғалармен шектелген максималды қабат ауданы ретінде анықталуы қажет.

5.1.1.3 Егер өрт бөлігінің шегінде өткелдермен, туннельдермен немесе галереялармен жалғанған үй-жайлар болса, онда өрт бөлігінің шегіндегі қабат ауданына үй-жайлардың аудандары және үй-жайларды жалғайтын өткелдердің, туннельдердің немесе галереялардың аудандары қосылуы қажет.

5.1.1.4 Егер Ф5.1, Ф5.2 және Ф5.3 класты функциялық өрт қауіптілігі класындағы ғимараттарда аражабындарда ашық ойықтар болса, онда өрт бөлігінің шегіндегі қабат ауданын ойықтармен жалғанған, қабаттар аудандарын жинақтау жолымен есептеу қажет.

5.1.1.5 Ф1.1, Ф1.2, Ф2-Ф4 функциялық өрт қауіптілігі кластарының ғимараттары үшін, егер олар ғимараттың негізгі бөлімінен 1-ші типті өртке қарсы қабырғалармен бөлінбесе, өрт бөлігі шегіндегі қабат ауданы ғимаратқа жапсарлас салынған қалқалардың, террассалар және галереялардың ауданын қосу қажет.

5.1.1.6 Егер көпжарықты кеңістік оған жапсарлас үй-жайлардан және дәліздерден өртке қарсы қабырғалармен және 1-ші типтегі өртке қарсы арақабырғалармен бөлінбеген үй-жайда орналасса, онда Ф1.1, Ф1.2, Ф1.5, Ф2-Ф4 өрт қауіптілігі функционалдық кластарының ғимараттарындағы өрт бөлігі шегіндегі қабат ауданы ашық баспалдақтарды, эскалаторларды, атриумдарды және т.б. орналастыруға арналған көпжарықты кеңістіктермен ғимараттың сыртқы қабырғаларымен және/немесе 1-ші типті өртке қарсы қабырғалармен шектелген көпжарықты кеңістік көлемі шегінде орналасқан көпжарықты кеңістік басталатын қабат ауданын және барлық жоғарыдағы қабаттардың аудандарын қосу жолымен анықтау қажет.

5.1.1.7 Егер көпжақты кеңістік өртке қарсы қабырғалармен және 1-ші типті өртке қарсы арақабырғалармен оған жанасатын үй-жайлар және дәліздерден бөлінбеген үй-жайда орналасса, онда Ф1.1, Ф1.2, Ф1.5, Ф2-Ф4 өрт қауіптілігі функционалдық кластарының ғимараттарындағы өрт бөлігінің шегіндегі қабат ауданы ашық баспалдақтарды, эскалаторларды, атриумдарды және т.б. орналастыруға арналған, қабат ауданын қосу жолымен анықтау қажет, барлық жоғарыдағы қабаттардың көпжақты кеңістігі және аудандары басталатын ғимараттың сыртқы қабырғаларымен және/немесе 1-ші типті өртке қарсы қабырғалармен шектелген көп жарықты кеңістік көлемінің шегінде орналасқан.

5.1.1.8 Егер көп жарықты кеңістік өртке қарсы экрандармен немесе өрт кезінде көп жарықты кеңістікті ғимараттың басқа бөліктерінен бөлетін өртке қарсы перделермен жабдықталған болса, онда көп жарықты кеңістігі бар өрт бөлігінің қабатының а ғимараттың сыртқы қабырғаларымен және/немесе Егер көп жарықты кеңістік өртке қарсы экрандармен немесе өрт кезінде көп жарықты кеңістікті ғимараттың басқа бөліктерінен бөлетін өртке қарсы перделермен жабдықталған болса, онда көп жарықты кеңістігі бар өрт сөндіру бөлігінің қабатының алаңын ғимараттың сыртқы қабырғаларымен және/немесе өртке қарсы қабырғалармен шектелген көп жарықты кеңістіктің төменгі қабатының ауданына тең қабылдау қажет 1-ші типті өртке қарсы қабырғалармен шектелген көп

жарықты кеңістіктің төменгі қабатының ауданына тең қабылдау қажет 1-ші типті.

5.1.1.9 Егер ғимарат бірнеше өрт бөлімдерінен тұрса, онда ғимараттың әрбір өрт бөлімі өрттен қорғау жүйелерінің автономды секцияларымен, сондай-ақ өрт пунктімен жаратандырылуы тиіс.

5.1.1.10 Өрт бөліктері арасындағы байланыс келесідей жүзеге асырылады:

- горизонтальды - өртке қарсы есіктермен, өртке қарсы жылжымалы арақабырғалармен, өртке қарсы қақпалармен, өртке қарсы перделермен, дренчерлік шымылдықтармен қорғалған ойықтар арқылы;

- вертикальды - өрт кезінде ауаны қысумен түтіндемейтін баспалдақ торы және лифт шахталары арқылы.

5.1.1.11 Өртке қарсы аймақ ғимаратты бүкіл ені немесе ұзындығы және биіктігі бойынша бөлетін ендіріме түрінде орындау қажет.

5.1.1.12 Өнеркәсіптік кешендердегі өртке қарсы аймақтардың құрылмалық шешімдері ҚР ҚН 3.02-28 талаптарына сәйкес болуы тиіс.

5.1.1.13 Ғимараттар және корпустар арасындағы өткелдердің құрылыс материалдары жанбайтын болуы тиіс.

5.1.1.14 Фермааралық кеңістікте жану өнімдерінің таралуын шектеу бойынша шараларын қарастыру қажет.

5.1.2 Қабаттарға қойылатын талаптар

5.1.2.1 Жертөле және ірге қабаттарында Ф1.1, Ф1.2, Ф1.3 класты үй-жайларда орналастыруға тыйым салынады.

5.1.2.2 Жертөле қабаттарында және ірге қабаттарында жеңіл тұтанатын материалдар сақталатын үй-жайларды, немесе жанғыш газдар және сұйықтықтар тасымалданатын үй-жайларды орналастыруға рұқсат етілмейді.

5.1.2.3 Жертөле қабатының әрбір бөлігінде, оның ішінде өртке қарсы қабырғалармен немесе өртке қарсы арақабырғалармен бөлінген дәлізде шұңқыршалары бар екі терезеден кем емес қарастырылуы қажет.

5.1.2.4 Мансард қабаттары жер үсті қабаттарына қойылатын өртке қарсы талаптарға сай болуы тиіс.

5.1.2.5 Ғимараттың қабатын анықтау кезінде мансардтары бар ғимараттардағы мансардтық қабатты ескеру қажет.

5.1.3 Үй-жайларға қойылатын талаптар

5.1.3.1 Үй-жайларды жалынның немесе жану өнімдерінің жоғары температураға дейін қызуы нәтижесінде, ойықтар және саңылаулар арқылы, құрылыс құрылмалары және инженерлік коммуникациялар бойынша, сыртқы ойықтар бойынша вертикаль және горизонтал, сондай-ақ қоршау құрылмаларын немесе коммуникацияларды қыздыру немесе олардың бұзылуы нәтижесінде өрттің іргелес үй-жайларға таралу қаупін ескере отырып орналастыру қажет.

5.1.3.2 Өртке қарсы аймақ шегінде орналасқан үй-жайларда жанғыш газдарды, жанғыш сұйықтықтар, жанғыш материалдарды және жанғыш тозаң қолдануға және сақтауға, пайда болуымен байланысты процестерді қарастыруға рұқсат етілмейді.

5.1.3.3 Жертөле қабаттарында орналасқан және инженерлік жабдықтарды орналастыру және инженерлік коммуникацияларды төсеуге арналған үй-жайларды басқа үй-жайлардан өртке қарсы арақабырғалармен бөлу қажет.

5.1.3.4 А және Б санаттарындағы үй-жайларда этажеркалардың жекелеген болат құрылмаларын ұшқынның пайда болуынан қорғауды қарастыру қажет.

5.1.3.5 2-ші типті баспалдақ немесе эскалатор орналасқан үй-жайды оған жапсарлас дәліздерден және басқа үй-жайлардан өртке қарсы тосқауылдармен бөлу қажет.

5.1.3.6 А және Б санатындағы Ф5 класты үй-жайларды бір мезгілде 50 артық болатын адамға арналған үй-жайлардың астына орналастыруға тыйым салынады.

5.1.3.7 А және Б санатындағы Ф5 класты үй-жайларды жертөле қабаттарында және ірге қабаттарында орналастыруға рұқсат етілмейді.

5.1.3.8 А және Б санатындағы үй-жайларға барлық типтегі локомотивтер үшін кіруді қарастыруға рұқсат етілмейді.

5.1.3.9 В1-В4 санатындағы үй-жайларға және К2, К3 кластарының аражабындары немесе жабындар құрылмалары бар үй-жайларға паровоздар және тепловоздардың кіруін қарастыруға рұқсат етілмейді.

5.1.3.10 Өртке қарсы қорғау жүйесін орталық басқару пультінің үй-жайын инженерлік қызметтердің диспетчерлік үй-жайымен біріктіруге рұқсат етілмейді.

5.1.3.11 Қоқысжинағыш камераның сыртқа қарай ашылатын дербес шығу болуы тиіс.

5.1.3.12 Қоқысжинағыш камераны тұрғын бөлмелердің астына немесе оларға іргелес орналастыруға рұқсат етілмейді.

5.2 Эвакуациялық және апаттық шығуларға қойылатын талаптар

5.2.1 Эвакуациялық шығуларына жазық шатырға шығу, оның ішінде пайдаланылмайтын жаппаға шығу жатады, ол бойынша 3-ші типті баспалдаққа өту мүмкін болады.

5.2.2 Эвакуациялық шығулар ойықтарында жылжымалы немесе көтергіш-түсіру есіктері және қақпалары, оның ішінде темір жол жылжымалы құрамына арналған қақпалар, айналмалы есіктер, турникеттер және адамдардың еркін өтуіне кедергі келтіретін басқа да заттар орнатылған шығу жолдары жатпайды.

5.2.3 Екі және одан да көп эвакуациялық шығуларының жалпы өткізу мүмкіндігі үй-жайдағы, қабаттағы немесе ғимараттағы барлық адамдарды эвакуациялауды қамтамасыз етуі тиіс.

5.2.4 Саны екі және одан да көп эвакуациялық шығулары, бытыраңқы орналасуы қажет.

5.2.5 Эвакуациялық шығуының ені, өрт кезінде оларда жатқан адаммен зембілдерді кедергісіз алып өту үшін, ойық немесе есік арқылы эвакуациялық жолдың геометриясын ескере отырып қабылдануы қажет.

5.2.6 Техникалық еденастыларындағы эвакуациялық шығулары ғимараттың жалпы баспалдақ торларына оқшаулануы тиіс.

5.2.7 Техникалық еденастыларындағы эвакуациялық шығулары тікелей сыртқа шығу тиіс.

5.2.8 Дәліздерге орналастыруға тыйым салынады:

- екі метрден кем биіктікте эвакуациялауға кедергі келтіретін жабдық;

- жанғыш сұйықтықтары бар газ құбырлары және құбыржолдар;
- инженерлік коммуникациялар және өрт крандарына арналған шкафтардан басқа кіріктірілген шкафтар.

5.2.9 Дәліздерді өртке қарсы тосқауылдармен секцияларға бөлу қажет.

5.3 Эвакуациялық жолдарда орналасқан құрылыс элементтеріне қойылатын талаптар

5.3.1 Эвакуациялық жолдардағы адамдарды қорғауды көлемдік-жайғастыру, эргономикалық, инженерлік-техникалық және ұйымдастырушылық іс-шаралар кешенімен қамтамасыз ету қажет.

5.3.2 Жану пайда болған үй-жай шегіндегі эвакуациялық жолдар, онда қолданылатын өрт сөндіру құралдары және түтінге қарсы қорғау жүйесін есепке алмай, осы үй-жайдан эвакуациялық шығуларына дейін адамдардың қауіпсіз жүріп-тұруын қамтамасыз етуі тиіс.

5.3.3 Үй-жайдан тыс эвакуациялық жолдарды, эвакуациялық жолға шығатын үй-жайлардың функциялық өрт қауіптілігін, эвакуацияланатындардың санын, ғимараттың отқа төзімділік дәрежесін және құрылмалық өрт қауіптілігі класын, қабаттан және жалпы ғимараттан эвакуациялық шығулардың мөлшерін ескере отырып қорғау қажет.

5.3.4 Жаппаның жанғыш кілемі бойынша эвакуациялық жол өткелдің еніне жанбайтын құрылыс материалымен жабылуы тиіс.

5.3.5 Эвакуациялық жолдардағы жарықтандыру ҚР ҚН 2.04-01 талаптарына сәйкес болуы тиіс.

5.3.6 Эвакуациялық жолдарды лифт шахталары және эскалаторлар арқылы төсеуге тыйым салынады.

5.3.7 Эвакуациялық жолдарда бұрандалы баспалдақтарды, баспалдақтар маршы және баспалдақ торлары шегінде орналастыруға рұқсат етілмейді.

5.3.8 Эвакуациялық жолдарда баспалдақ маршының және баспалдақ торының шектерінде де әр түрлі енімен басқыштары бар сатыларды орналастыруға рұқсат етілмейді.

5.3.9 Эвакуациялық жолдарда баспалдақ маршының және баспалдақ торының шектерінде әртүрлі биіктіктегі сатыларды орналастыруға рұқсат етілмейді.

5.3.10 Үй-жайлардағы және үй-жайлардан тыс эвакуациялық жолдардағы құрылыс құрылмаларының беткі қабаттарының құрылыс материалдарының өрт қауіптілігі үй-жай және ғимараттың функциялық өрт қауіптілігіне байланысты ескере отырып қабылдану тиіс.

5.3.11 Ортақ дәліздердегі, холлдардағы, фойелердегі, вестибюльдердегі, галереялардағы эвакуациялық жолдардың қабырғаларының немесе арақабырғаларының биіктігі еденнен аражабынға, жабынға дейін болуы тиіс.

5.3.12 Эвакуациялық жолдардың учаскелерін басқа үй-жайлардан бөлетін қабырғалар және арақабырғаларды сыртқы қабырғалардың бітеу учаскелеріне бекіту қажет.

5.3.13 Эвакуациялық жолдардың учаскелерін басқа үй-жайлардан бөлетін қабырғалар және арақабырғаларда есіктермен, люктермен, жарықөткізгіш құрылмаларымен және басқа да бітеу элементтермен, оның ішінде ілме төбелердің үстінен және қуыс едендердің астынан толтырылмаған ашық ойықтарға тыйым салынады.

5.3.14 Эвакуациялық жолдардағы жылжымалы арақабырғалары ашық болуы тиіс.

5.3.15 Әдеттегі жағдайларда эвакуациялық жолдардағы жылжымалы арақабырғалардың келесі элементтері болуы тиіс:

- жабуға арналған қол жетегі;
- өрт автоматикасы жүйелерін сигналдан жабуға арналған автоматты жетек;
- өртке қарсы қорғау жүйесін орталық басқару пультінен жабуға арналған қашықтық жетегі;
- ойықтағы кедергіге тап болған кезде автоматты ашу құрылғысы, жабылу кезінде қашықтан немесе автоматты жетек іске қосылған жағдайда;
- тығыздалған қабысумен өздігінен жабылатын есік.

5.3.16 Ғимараттың бірінші жер үсті қабатымен жерасты немесе ірге қабатының функциялық байланысын қамтамасыз ететін баспалдақтар өрттің және оның қауіпті факторларының таралу мүмкіндігі болмауы тиіс.

5.3.17 Жертөле немесе ірге қабатынан баспалдақ екінші қабатпен 2-ші типтегі эвакуациялық баспалдақпен біріктірілген вестибюль шықпауы тиіс.

5.3.18 3-ші типті баспалдақтар жанбайтын құрылыс материалдарынан орындалуы қажет.

5.3.19 3-ші типті баспалдақтардың эвакуациялық шығуларының деңгейінде баспалдақ алаңдары болуы тиіс.

5.3.20 Эвакуациялық жолдардағы баспалдақ алаңдарының ені баспалдақ маршының енінен кем емес қабылдау қажет.

5.3.21 Егер ғимаратта бір ғана баспалдақ торы болса, онда А және В санаттарындағы Ф5 класты ғимараттардағы баспалдақ торы Н1 типті түтіндемейтін болуы тиіс..

5.3.22 Биіктігі 28 м артық ғимараттарда Н1 типті түтінсіз баспалдақторларды қарастыру ету қажет.

5.3.23 Егер ғимаратта бір ғана баспалдақ торы болса, онда биіктігі 28 м артық В1-В4, Г, Д санаттағы Ф5 клас ғимаратындағы баспалдақ торы түтіндемейтін Н1 типті болуы тиіс.

5.3.24 Егер дәліз өртке қарсы арақабырғалармен секцияларға бөлінген болса, онда түтіндемейтін баспалдақ торлары дәліздің әртүрлі секцияларымен хабарлануы тиіс.

5.3.25 Эвакуациялық жолдардағы баспалдақ алаңдарының құрылмалық элементтері сенімді бекітілуі тиіс.

5.3.26 Барлық үй-жайлардан эвакуациялық жолдардың еден жабыны тайғақ емес бетпен болуы тиіс.

5.3.27 Н1 типті түтіндемейтін баспалдақ торларына апаратын сыртқы ауа аймағы арқылы өтетін өткелдер құрылмалық және көлемдік-жайғастыру шешімдерінің есебінен түтіндемейтін болуы тиіс.

5.3.28 Н1 типті түтіндемейтін баспалдақ торларына апаратын сыртқы ауа аймағы арқылы өтетін өткелдерді ашық орналастыру қажет.

5.3.29 Н1 типті түтіндемейтін баспалдақ торларына апаратын сыртқы ауа аймағы арқылы өтетін өткелдерді ғимараттың ішкі бұрыштарына орналастыруға тыйым салынады.

5.3.30 Н1 түтіндемейтін баспалдақ торының сыртқы ауа аймағы қоршаулы болуы тиіс.

5.3.31 Баспалдақ торлары ғимараттың аумағына тікелей немесе вестибюль арқылы, жапсарлас дәліздерден есіктері бар арақабырғалармен бөлінген, сыртқа шығуы болуы

тиіс.

5.3.32 Л1 типті баспалдақ торларын, әр қабатта әйнектелген ойықтармен болуы тиіс.

5.3.33 Л2 типті баспалдақ торларының жабынында марштар арасындағы саңылауы бар әйнектелген ойықтар немесе баспалдақ торының барлық биіктігіне арналған жарық шахтасы болуы тиіс.

5.3.34 Эвакуациялауға арналған баспалдақтардың қоршаулары болуы тиіс.

5.3.35 Баспалдақ торларында орналастыруға тыйым салынады:

- жанғыш газдар және сұйықтықтары бар құбыржолдар;
- инженерлік коммуникациялар және өрт крандарына арналған шкафтардан басқа кіріктірілген шкафтар;

- дәліздер және баспалдақ торларын жарықтандыруға арналған ашық орналасқан электр кабельдері және сымдары (төмен тоқты құрылғыларға арналған сымдарды қоспағанда);

- жүк лифтітері және жүк көтергіштерінен шығулары.

5.3.36 Баспалдақ торларында кез келген мақсаттағы үй-жайларда кіріктіруге рұқсат етілмейді.

5.3.37 Н1, Н2, Н3 типті баспалдақ торларынан шығуларын сыртқа қарай қарастыру қажет.

5.3.38 Н2 және Н3 типті баспалдақ торлар үшін түтінге қарсы қорғаныс жүйесін қарастыру қажет.

5.3.39 Баспалдақ торларындағы жабдықты эвакуациялауға кедергі келтірмейтіндей етіп орналастыру қажет

5.3.40 Н2 типті баспалдақ торларындағы терезелер ашылмайтын болуы тиіс.

5.3.41 Түтіндемейтін баспалдақ торларында жылыту аспаптарынан басқа аспаптарды орнатуға тыйым салынады.

5.3.42 Егер екі баспалдақ торынан эвакуациялық шығулары ортақ вестибюль арқылы орналастырылса, онда вестибюльге шығуынан басқа, баспалдақ торларының минимум біреуі сыртқа шығуы тиіс.

5.3.43 Егер жалпы вестибюль арқылы, эвакуациялық шығулар баспалдақ торларының екеуден артық болса, яғни баспалдақ торларының минимум 50% вестибюльге шығудан басқа, сыртқа шығу жолы болуы тиіс. Баспалдақ торлардың тақ мөлшері кезінде, тікелей сыртқа шығу арқылы бірге артық болуы тиіс.

5.3.44 Эвакуациялық шығуларының есіктері, келесі үй-жайлардағы есіктерді қоспағанда, ғимараттан шығу бағыты бойынша ашылуы тиіс:

- Ф1.3 класты ғимараттардағы пәтерлері;
- Ф1.4 класты ғимараттардағы үй-жайлары;
- А және Б санаттарындағы үй-жайлардан басқа, бір мезгілде 15 адам болғаннан артық емес үй-жайлары;

- тұрақты жұмыс орындары жоқ ауданы 200 м² артық емес қамбалары;

- санитариялық тораптары;

- 3-ші типті баспалдақ алаңдарына шығу жолдары.

5.3.45 Эвакуациялық шығуларының есіктері үшін кілтсіз және электромеханикалық немесе электромагниттік құрылғысыз ішінен еркін ашуға кедергі келтіретін тиек болуына рұқсат етілмейді.

5.3.46 Эвакуациялық шығуларының есіктері, ғимараттан сыртқа шығу есіктерінен

басқа, өздігінен жабуға арналған құрылғылармен жабдықталуы қажет.

5.3.47 Үй-жайдан еріксіз түтінге қарсы қорғаныспен эвакуациялық шығуының есіктері, оның ішінде дәліздерден және тұрақты ауаны қысумен тамбур-шлюздерден өздігінен жабуға арналған құрылғылармен және қабысудағы тығыздағышпен жабдықтау қажет.

5.3.48 Еріксіз түтінге қарсы қорғаныспен үй-жайлардан, оның ішінде ашық күйде пайдаланылатын дәліздерден, есіктер өрт кезінде жабуға арналған автоматты құрылғылармен жабдықталуы қажет.

5.3.49 Өрт бөліктерінің арасындағы есіктер өртке қарсы, құлыптарсыз өздігінен жабылатын, қабысудағы тығыздағышпен болуы және ең жақын шығу бағытында ашылуы тиіс.

5.3.50 Құлыпталатын, пайдалану шарттары бойынша эвакуациялық жолдардағы есіктер үшін «антипаника» типіндегі тиектерді қарастыру қажет.

5.3.51 Жалпы дәліздерге апаратын баспалдақ торларының есіктерінде лифт холлдарының есіктерінде өздігінен жабуға және қабысудағы тығыздағышқа арналған құрылғылар болуы тиіс.

5.3.52 Өрт кезінде ауаны қысатын тамбур-шлюздердің есіктері және еріксіз түтінге қарсы қорғанысы бар үй-жайлардың есіктерінде өрт кезінде жабуға және қабысудағы тығыздағышқа арналған автоматты құрылғылар болуы тиіс.

5.3.53 Тамбур-шлюздердің есіктерін жанбайтын материалдардан орындау қажет.

5.3.54 Биіктігі 50 м артық ғимараттарда эвакуациялау жолындағы қонақ үй нөмірлерінен, апартаменттерден немесе пәтерлерден шығуларының есіктері, баспалдақ торларының есіктері, коммуникациялық шахталардың есіктері (люктері) өртке қарсы болуы тиіс.

5.3.55 Атриумға шықпайтын үй-жайлардан эвакуациялау жолдарын атриум арқылы салуға тыйым салынады.

5.4 Лифттер және лифт шахталарына қойылатын талаптар

5.4.1 Өрт лифттерін қоспағанда, ғимараттар және жерүсті имараттарындағы лифттер және көтергіштер өртті анықтаудың автоматты жүйелері іске қосылған немесе орталық басқару пультінің диспетчері өртке қарсы қорғау жүйелерін іске қосқан жағдайда автоматты түрде бірінші қабатқа түсуі және токтан ажыратылуы тиіс, лифтілерде адамдар болған кезде ашып және лифтіден шыққаннан кейін есіктерді жабу.

Ескертпе - Өрт лифтілері - «Өрт қаупі» жұмыс режимінде өртке қарсы бөлімшелерді тасымалдауға арналған лифттер.

5.4.2 Өрт лифттерін қоспағанда, жерасты имараттарындағы лифттер және көтергіштер өртті анықтаудың автоматты жүйелері іске қосылған немесе орталық басқару пультінің диспетчері өртке қарсы қорғау жүйелерін іске қосқан жағдайда автоматты түрде бірінші жер үсті қабатқа көтерілуі және токтан ажыратылуы тиіс, лифтілерде адамдар болған кезде ашып және лифтіден шыққаннан кейін есіктерді жабу.

5.4.3 Шағын жүк лифттерінен басқа, бір лифт холлында орналасқан өрт лифттер өрт сигнализациясы жүйесі автоматты команда бойынша бір түтін өрт хабарлағыштарының іске қосылған кезде «Өрт қаупі» жұмыс режиміне ауыстырылуы тиіс.

5.4.4 Лифт холлдарында, шахталарда және машина үй-жайларында су өрт сөндіру

жүйелерінің қондырғыларын қолдануға рұқсат етілмейді.

5.4.5 Функционалдық өрт қауіптілігінің барлық кластарындағы ғимараттардағы өрт лифтілері биіктігі 28 м артық, Ф1.3 класты ғимараттардан басқа, жылдам көтерілу мүмкіндігі болуы тиіс.

5.4.6 Өрт лифтінің кабиналары жанбайтын материалдардан орындалуы тиіс.

5.4.7 Өрт лифтінің кабиналары негізгі қондыру қабатымен және өртке қарсы қорғау жүйесі орталық басқару пультімен екі жақты байланыспен жарақтандырылуы тиіс.

5.4.8 Негізгі қондыру қабатындағы өрт лифтімен байланыс құралдары өрт лифтілеріне кіреберіске жақын және өртке қарсы қорғау жүйесі орталық басқару пультіне орнатылуы тиіс.

5.4.9 Өрт лифттерін басқару жүйесі лифттердің жұмысын қалыпты пайдалану режимінде, сондай-ақ «Өрт қаупі» режимінде қамтамасыз етуі тиіс.

5.4.10 «Өрт қаупі» режимінде өрт лифтін басқару тікелей лифт кабинасынан жүзеге асырылуы тиіс.

5.4.11 «Өрт қаупі» режимін қосқан кезде өрт лифті негізгі қондыру қабатына келуі тиіс.

5.4.12 «Өрт қаупі» режимінде өрт лифтін басқару мүмкін болатын аялдамалардың кез келген санын көздеуі тиіс.

5.4.13 Өрт лифті кабиналарының есіктерінде жарықты бақылау құрылғысы болмауы тиіс.

5.4.14 Биіктігі 28 м артық ғимараттардағы өрт лифтілерін басқару жүйелері, Ф1.3 класты ғимараттардан басқа, 1-ші санатты электр қабылдағыштары болуы тиіс.

5.5 Терезелерге, ойықтарға және басқа құрылыс элементтеріне қойылатын талаптар

5.5.1 Сыртқы қабырғаның жоғарғы бөлігінде, тереңдігі 30 м дейінгі үй-жайларда ашылатын терезе ойықтары болған кезде терезе ойықтарының ауданын өрт кезінде түтін жоюды есептеу бойынша анықтау қажет.

5.5.2 Биіктігі төрт қабаттан асатын ғимараттардағы баспалдақ торларының ішкі қабырғаларында есіктер және есіктердің үстіндегі фрамугаларды әйнектеу армирленген шыныдан болуы тиіс.

5.5.3 Силикат шыныдан жасалған жоғарғы жарық фонарларында оларды түтін жойғыш жүйесінде қолданған кезде төменгі жағында қорғаныс торы болуы тиіс.

5.5.4 Отқа төзімділіктің I, II және III дәрежелі ғимараттарында орналастырылатын ұстындар және этажеркалар және алаңдардың аражабындарының құрылыс материалы ЖБ тобынан болуы тиіс.

5.5.5 Едендердің құрылмалық шешімдері ҚР ҚН 3.02-36 талаптарына сәйкес болуы тиіс.

5.5.6 Жанғыш сұйықтықтар өндірілетін, қолданылатын немесе сақталатын үй-жайлардағы еден материалдары ЖБ топтардан болуы тиіс.

5.5.7 Қоқысқұбырының оқпаны ауа өткізбейтін, құрылыс құрылмаларынан дыбыс өткізбейтін болуы тиіс және тұрғын үй-жайларға жанаспауы тиіс.

5.5.8 Жанғыш және жеңіл тұтанатын сұйықтықтары бар сыйымдылықтар және технологиялық жабдықтардың айналасында жанғыш және жеңіл тұтанатын

сұйықтықтардың төгілу алаңдарын шектеу үшін шаралар қарастыру қажет.

5.5.9 Сыйымдылықтар және технологиялық жабдықтардың айналасына жанғыш және жеңіл тұтанатын сұйықтықтардың төгілуінің рұқсат етілген алаңы осы алаңдағы жергілікті өртті сөндіру шарттарынан алғашқы өрт сөндіру құралдарымен және алғашқы келген өртке қарсы қызмет бөлімшелерімен, сондай-ақ адамдарды қауіпсіз эвакуациялауды қамтамасыз етуді және көршілес жабдықтар және өртке төзімділігі төмен немесе Г3, Г4 топтарының материалдары бар құрылыс құрылмаларына жоғары температураның әсерін шектеуді ескере отырып анықталуы тиіс.

5.5.10 Өрт болған жағдайда сахна порталын жабатын театрлық өртке қарсы перделер тұйық болуы тиіс.

5.5.11 Кабельдік арналар ЭОҚ ҚР талаптарына сәйкес болуы тиіс.

5.5.12 Отқа төзімді (термоөшіргіш) шыныны қолдана отырып, жарық өткізгіш элементтерде өндірушінің таңбасы көрсетілуі тиіс тиісті сипаттамаларды қамтиды.

5.6 Көп жарықты кеңістіктерге атриумдарға қойылатын талаптар

5.6.1 Ғимараттың жерасты және ірге бөлімінің үй-жайлары және дәліздерінің атриуммен байланысы өрт кезінде ауаны қысумен тамбур-шлюздер арқылы болуы тиіс.

5.6.2 Атриумдардың аражабындары өртке қарсы болуы тиіс.

5.6.3 Атриум жабындары жанбайтын құрылыс материалдарынан орындалуы тиіс.

5.6.4 Атриумның биіктігі ол орналасқан өрт бөлігінің биіктігінен аспауы тиіс.

Ескертпе - Атриумның биіктігі - бұл атриумның төменгі қабатының едені және атриумның жабыны немесе жарық фонарының нүктесінің жабыны белгілерінің максималды айырмашылығымен анықталатын арақашықтық.

5.6.5 Атриумдардың ішкі беттерін әрлеу жанбайтын құрылыс материалдарынан орындалуы тиіс.

5.6.6 Механикалық әрекеті бар түтін жойғыш жүйесі жану өнімді атриумның бірнеше деңгейінен, жоғарғы бөлімін қоса, бірден жоюы тиіс.

5.6.7 Егер бұл жүйелер өртке қарсы қорғау сұлбасына қатыспаса, атриумды ағынды-сорғылы желдету және баптау жүйесі өрттен қорғау жүйелері іске қосылған кезде автоматты түрде ажыратылуы тиіс.

5.6.8 Автоматты режимде түтін жойғыш клапандары өрт хабарлағыштарының сигналдарынан ашылуы тиіс.

5.6.9 Түтін жойғыш клапандардың ашылуына жабындарда атмосфералық жауын-шашын кедергі келтірмеуі тиіс.

5.6.10 Атриумның өрттен қорғау жүйелерінде келесі қосу режимдері болуы тиіс:

- автоматты;
- қашықтан.

5.6.11 Атриумның өртке қарсы қорғау жүйесі қашықтан қосылуы өртке қарсы қорғау жүйесі орталық басқару пультінен жүзеге асырылуы тиіс.

5.6.12 Қашықтан ашу режимінде клапандар баспалдақ торларында орнатылған батырмалардан ашылуы тиіс.

5.6.13 Атриумдардың ауданы өртке қарсы тосқауылдармен бөлінбеуі тиіс.

5.6.14 Түтінге қарсы перделер келесілерге бөлінеді:

- стационарлық;

- төмендетілген.

5.6.15 Төмендетілген түтінге қарсы перделер келесі басқару режимдері болуы тиіс:

- автоматты;

- қашықтан;

- қолмен.

5.6.16 Төмендетілген түтінге қарсы перделер түтін өрт хабарлағыштары бар өрт сигнализациясы жүйелерінен автоматты түрде іске қосылуы тиіс.

5.6.17 Атриумды және онымен байланысты үй-жайларды қамтитын ғимараттың бөлімі өрттен қорғау жүйесімен жабдықталған өрт бөлігіне бөлінеді.

5.6.18 Өрт бөлігін өртке қарсы қорғау жүйелерімен жабдықтау қажет, егер өрт бөлігі дренчерлік шымылдық атриумы бар іргелес өрт бөлігінен бөлінген болса.

5.6.19 Атриумдардан өрт кезінде түтінді кетіру үшін қолданыстағы нормативтік құжаттардың талаптарына сәйкес сорғыш желдету жүйесін қарастыру қажет.

5.6.20 Атриумға шығатын барлық үй-жайлардан эвакуациялық жолдар горизонталь өткел (галерея) арқылы өтуі тиіс.

5.6.21 Көп жақты кеңістіктен құрылыс құрылмаларымен бөлінбеген галерея кеңістігінде, егер көп жақты кеңістіктің биіктігі 15 метрден артық болса, көп жарықты кеңістіктің көлеміне түтіннің таралуына кедергі келтіретін шараларды қарастыру қажет.

6 ҚҰРЫЛЫС ҚҰРЫЛМАЛАРЫНА ЖӘНЕ ӨРТКЕ ҚАРСЫ ТОСҚАУЫЛДАРҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР

6.1 Көтеруші және қоршау құрылмаларына қойылатын талаптар

6.1.1 Тұтас қима элементтерімен немесе қиылысатын құрылманың қалыңдығынан кем емес, оның ішінде үй-жайлар және дәліздердің контуры бойынша қалыңдығы жанбайтын құрылыс материалдарынан жасалған саңырау диафрагмалармен бөлінген бос орындарды қоспағанда, ғимараттардың қабырғаларында, арақабырғаларында, аражабындары және жабындарында, сондай-ақ мүшелену тораптарында бос орындардың болуына рұқсат етілмейді.

Ескертпе - Аталған талаптар ғимараттардың сыртқы жылу оқшаулауына және әрленуіне қолданылмайды.

6.1.2 Жасырын жанудың таралуына ықпал ететін құрылыс құрылмаларына тыйым салынған.

6.1.3 Өрт қауіптілігі бойынша К1, К2, К3 класты, сондай-ақ қуыстары бар құрылыс құрылмалары үшін өрттің таралуын шектеуге құрылмалы элементтер қарастырылу қажет.

6.1.4 Қуыстарда өрттің таралуын шектейтін құрылмалы элементтерге ескектер, белдеулер, диафрагмалар және қалқаншалар жатады.

6.1.5 Өрт қауіптілігі бойынша К1, К2, К3 класты құрылыс құрылмалары бойынша өрттің таралуын шектеуге арналған ескектер, белдеулер, диафрагмалар және қалқаншалар ЖБ тобының құрылыс материалдарынан жасалуы тиіс, құрылмаларды тілімдеуші және олардың беттерінен шығып тұратын болуы тиіс.

6.1.6 Жарық өткізгіш элементтерден жасалған ғимараттың қоршау құрылмалары ғимараттың отқа төзімділік дәрежесіне сәйкес отқа төзімділік шегі болуы тиіс.

6.1.7 Галерея үйлеріндегі галереялардың құрылыс құрылмалары үшін отқа төзімділік шегі және өрт қауіптілігі класы аражабындар үшін қабылданған мәндерге сәйкес болуы тиіс.

6.1.8 А, Б, В1-В4 санатындағы үй-жайлары бар ғимараттарда орналастырылатын болат эажеркалардың көтеруші құрылмалары ғимараттың отқа төзімділігінің тиісті дәрежесі кезінде аражабынның отқа төзімділік шегіне тең отқа төзімділік шегімен қарастырылуы тиіс.

6.1.9 Егер әр түрлі дәрежедегі ғимараттар және корпустар өтпемен қосылса, онда өтпе құрылыс құрылмаларының отқа төзімділік дәрежесі ғимарат құрылмасының отқа төзімділік дәрежесіне сәйкес болуы тиіс.

6.1.10 Егер отқа төзімділік дәрежелері бірдей ғимараттар және корпустар өтпемен жалғанса, онда өтпенің құрылыс құрылмаларының отқа төзімділік дәрежесі ғимарат құрылмасының отқа төзімділік дәрежесіне сәйкес болуы тиіс.

6.1.11 Жанғыш газдар, сұйықтықтар және материалдар қолданылатын, сақталатын немесе тасымалданатын үй-жайларды бөлетін өртке қарсы тосқауылдардағы есіктер, қақпалар және люктер, сондай-ақ осы үй-жайлар жағынан жанғыш тозаңның пайда болуымен байланысты процестер қарастырылады, оларды жанбайтын материалдардан орындау қажет.

6.1.12 Құрылыс құрылмаларының өрттен қорғау құралдарының тиімділігі, сынақтар арқылы, құрылыс құрылмаларының өртке төзімділік шектерін немесе өрт қауіптілік кластарын анықтау жолымен бағалануы тиіс.

6.1.13 Құрылмалардың ашық бетіне жағылған оттан қорғау құралдары, құрылмалардың беткі қабаттарының материалдарына қойылатын талаптарға сәйкес болуы тиіс және қорғалатын құрылманың өрт қауіптілігін арттырмауы тиіс.

6.1.14 Басқа құрылымдар үшін тірек болып табылатын, құрылманың R белгісі бойынша отқа төзімділік шегі тірелетін құрылманың отқа төзімділік шегінен кем емес болуы тиіс.

6.1.15 Жанбайтын материалдардан жасалған сыртқы қабырғаларға жанасқанда өртке қарсы аражабындардың отқа төзімділік шегі түйісетін тосқауылдардың отқа төзімділік шегінен кем емес болуы тиіс.

6.1.16 К1, К2 және К3 кластарының сыртқы қабырғалары бар немесе өрт қауіптілігі класына қарамастан аспалы қабырғалары бар немесе аражабын деңгейінде орналасқан немесе әйнектеуі бар ғимараттардағы өртке қарсы аражабындар осы қабырғалар және әйнектеуді қиып өтуі тиіс.

6.1.17 Өртке қарсы аражабындар жанбайтын құрылыс материалдарынан жасалған, саңылаусыз сыртқы қабырғаларға жанасуы тиіс.

6.1.18 V қоспағанда, отқа төзімділіктің барлық дәрежесіндегі ғимараттардағы сыртқы қабырғалардың сыртқы беттерінің желден қорғанысы және жылу оқшаулағыш материалдары жанбайтын материалдардан болуы тиіс.

6.1.19 Ғимараттардың қабырғаларында, арақабырғаларында, аражабындарында, жабындыларында және басқа да қоршау құрылмаларында, қуыстарды қоспағанда, Г3 және Г4 топтарының материалдарымен шектелген тұйық кеңістіктерге (бұдан әрі - қуыстар) рұқсат етілмейді:

- бітеу диафрагмалармен учаскелерге, сондай-ақ ішкі қабырғалардың контуры

бойынша бөлінген аражабындар және жабындардың ағаш құрылмаларында;

- металды пішінделген табақ және бу оқшаулау қабаты арасында, егер бу оқшаулау қабатының артында (оның ішінде бу оқшаулау қабаты жоқ) ЖБ, Г1, Г2 топтарының материалынан жылуұстағыш орналасқан болса. Г3 және Г4 топтарының материалдарынан жылуұстағыш кезінде (оның ішінде бу оқшаулау қабаты жоқ), бұл қуыстар табақтардың бүйірлері бойынша ұзындығы 0,25 метрден кем емес ЖБ, Г1, Г2 топтарының материалдарымен толтырылады;

- К0 тобының құрылмалары және олардың Г3 немесе Г4 топтарының материалдарынан жасалған бөлмелер жағынан қаптамалары арасында, бұл құрылмалар бітеу диафрагмалар учаскелерге бөлінген жағдайда.

6.2 Өртке қарсы тосқауылдарға қойылатын талаптар

6.2.1 Ғимараттар, имараттар және өрт бөліктері шегінде өртке қарсы тосқауылдар функцияларын орындайтын құрылыс құрылмаларына өртке қарсы қабырғалар, арақабырғалары және аражабындары, өртке қарсы перделер, перделер және экрандар жатады.

6.2.2 Өртке қарсы тосқауылдың өрт қауіптілігін оның бекіту тораптары бар қоршау бөлімінің өрт қауіптілігі бойынша және өртке қарсы тосқауылдың орнықтылығын қамтамасыз ететін құрылмалар бойынша анықтау қажет.

6.3 Өртке қарсы қабырғалар және арақабырғаларға қойылатын талаптар

6.3.1 Өртке қарсы қабырғалар көтеруші емес, көтеруші немесе өзін көтерушілермен орындалады.

6.3.2 Ғимаратты өрт бөліктеріне бөлетін өртке қарсы қабырғалар өрт ошағы жағынан ғимарат құрылмалары опырылған кезде өртті горизонталь іргелес өрт бөлігіне таратпауды қамтамасыз етуі тиіс.

6.3.3 Әр түрлі биіктіктегі өрт бөліктерінің арасында орналасқан өртке қарсы қабырғаның анағұрлым жоғары бөлікпен анықтау қажет.

6.3.4 Әр түрлі ені бар өрт бөліктерінің арасында орналасқан өртке қарсы қабырғаның анағұрлым енді бөлікпен анықтау қажет.

6.3.5 Өртке қарсы қабырғалар іргетастарға немесе іргетас арқалықтарына тірелуі керек.

6.3.6 Өртке қарсы қабырғалар, таспалы немесе витриналық әйнектеумен жанбайтын материалдардан жасалған сыртқы қабырғаларды орнату кезінде әйнектеу бөлінуі тиіс.

6.3.7 К1, К2 немесе К3 кластарының сыртқы қабырғалары бар ғимараттардағы, сондай-ақ сыртқы, аспалы қабырғалары бар ғимараттардағы кез келген типтегі өртке қарсы қабырғалар және 1-ші типті өртке қарсы арақабырғалары, олардың өрт қауіптілігі класына қарамастан, сыртқы қабырғаларды қиып өтіп және сыртқы қабырға жазықтығынан шығып тұруы тиіс.

6.4 Жаппаларға қойылатын талаптар

6.4.1 Көтеруші пішінделген болат төсемдері бар жабындарда жанғыш материалдары,

тез тұтанатын және жанғыш сұйықтықтары және газдары бар аппараттар және жабдықтарды орнатуға рұқсат етілмейді.

6.4.2 Отқа төзімділігі I - IV дәрежелі ғимараттардағы жанғыш материалдардан жасалған шатырасты жабындыларының стропилі және торламасын оттан қорғайтын өңдеуге жатқызу немесе олардың жасырын жануына ықпал етпейтін құралмалық оттан қорғауды орындау қажет.

6.4.3 Егер стропил және (немесе) торламалар жанғыш материалдардан жасалған болса, онда отқа төзімділігі I - IV дәрежелі ғимараттардағы шатырасты жабындармен жанбайтын материалдардан орындау қажет.

6.4.4 Егер пайдаланылатын жаппада немесе арнайы жабдықталған жаппаның учаскесінде эвакуациялық шығу қарастырылса, онда адамдарды орналастыруға арналған жаппаның учаскесінде құрылыс материалы жанбайтын болуы тиіс.

6.4.5 Г3 немесе Г4 жанғыштық топтарының материалдарынан жасалған жабындардың өртке қарсы белдеуі жазық жаппалардың астына, оның ішінде жылу оқшаулағыштың түбін осы материалдардың барлық қалыңдығын кесіп өтуі тиіс.

Ескертпе - «Жаппа астындағы негіз» термині ҚР ҚН 3.02-37 Шатырлар және жаппалар келтірілген.

6.4.6 Жаппалардың өртке қарсы белдеулерін ҚР ҚН 3.02-37 бойынша пайдаланылатын жаппаның қорғаныш қабаттары ретінде орындау қажет.

6.4.7 Металды пішінделген төсеммен және Г1-Г4 топтарының материалдарынан жасалған жылу оқшаулағыш қабатпен ғимараттардың жабындарында төсемдердің қырларының қуыстарын толтыруды қарастыру қажет.

6.4.8 Қабырғаларға, деформациялық жіктерге, фонарь қабырғаларына, сондай-ақ жаппаның шатыржалының және шатырнауаның әр жағынан, төсемнің жанасу аймақтарында металл пішінделген төсеммен ғимараттардың жабындарындағы төсем қырларының қуыстарын толтырудың құрылыс материалы ЖБ тобында болуы тиіс.

7 ИНЖЕНЕРЛІК ЖҮЙЕЛЕРГЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР

7.1 Ғимараттарды өртке қарсы қорғау жүйелеріне келесілер кіреді:

- түтінге қарсы қорғау жүйесі;
- ішкі өртке қарсы сумен қамту жүйесі және автоматты өрт сөндіру жүйесі;
- өрт лифтітері;
- автоматты өрт сигнализация жүйесі;
- өрт туралы құлақтандыру және адамдарды эвакуациялауды басқару жүйесі;

7.2 Автоматты өрт сөндіру жүйесі және ғимараттардың өрт сигнализация жүйесі ҚР ҚН 2.02-02 талаптарына сәйкес болуы тиіс.

7.3 Өрт сөндіру жүйесі шығын, өрт сөндіру құралын беру қарқындылығы және сөндіру уақыты бойынша оңтайлы жағдайларды қамтамасыз етуі тиіс.

7.4 Өртке қарсы қорғау жүйелері өртке қарсы қорғау жүйесінің бір орталық басқару пультінен басқарылуы тиіс.

7.5 Өртке қарсы қорғау жүйесінің орталық басқару пульті келесі функцияларды орындауы тиіс:

- өртке қарсы қорғау жүйелерін басқару;
- өртке қарсы қорғау жүйелерінің қатарына кірмейтін, бірақ өрт кезінде ғимаратта

қауіпсіздікті қамтамасыз етуге байланысты жүйелерді басқару;

- адамдардың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге және өртті жоюға жауапты барлық қызметтердің іс-қимылдарын үйлестіру.

7.6 Өртке қарсы қорғау жүйелерінің орталық басқару пульті сенімділіктің 1-ші санаты бойынша электрмен жабдықталуы қажет.

7.7 Егер сумен қамту жүйесі қажетті қысымды қамтамасыз етпесе, онда лафеттік окпандарда резервтік сыйымдылықтардан немесе резервуарлардан су беру үшін жылжымалы өрт сорғыларына қосуға арналған құрылғылар болуы тиіс.

7.8 Биіктігі 50 м артық ғимараттардағы ішкі өртке қарсы сумен қамту және автоматты өрт сөндіру жүйелері бөлек болуы тиіс.

7.9 Ғимараттарды өртке қарсы сумен қамту жүйелеріне өртке қарсы бөлімшелер және олардың жабдықтары үшін кепілдік берілген қолжетімділікті қамтамасыз ету тиіс.

7.10 Өртке қарсы сумен қамту жүйесі және басқа да стационарлық өрт сөндіру құралдары ҚР ҚН 4.01-01, ҚР ҚН 2.02-02 талаптарына сәйкес болуы тиіс.

Ескертпе - Стационарлық өрт сөндіру құралдарына өрт қрандары, өрт лафеттері, автоматты өрт сөндіру жүйелері (су, газ, ұнтақ) жүйелері және қондырғыларының барлық түрлері, құрғақ құбырлар қолмен немесе автоматты түрде іске қосылуы мүмкін.

7.11 Желдету және ауаны баптау жүйелері ҚР ҚН 4.02-01 талаптарына сәйкес болуы тиіс.

7.12 Ғимараттардағы желдету және ауаны баптау жүйелері пайдаланушы орналасқан үй-жайдан автономды реттеу мүмкіндігімен болуы тиіс.

7.13 Ғимараттарды түтінге қарсы қорғау жүйелері ҚР ҚН 4.02-01 талаптарына сәйкес болуы тиіс.

7.14 Трансформаторлық қосалқы стансаларды сыртқа тікелей шығатын бірінші, іргеқабатта немесе бірінші жерасты қабаттарына орналастыру қажет.

7.15 Жерасты каналдарында- ауаарналарда диафрагмалардың орнына от ұстайтын клапандарды орнатуға рұқсат етілмейді.

7.16 Өртке қарсы тосқауылдарды кесіп өтетін ауаарналар ҚР ҚН 4.02-01 талаптарына сәйкес болуы тиіс.

7.17 Құбыржолларда және арналарда жалынның және басқа да жану өнімдерінің авариялық жабдықтан немесе үй-жайдан технологиялық байланысқан жабдыққа немесе іргелес үй-жайға таралуын болдырмау үшін шаралар қарастырылуы қажет.

Ескертпе - Көрсетілген шаралардың мысалдары: әртүрлі құрылмалардағы, мысалы су бекітпесі түрінде немесе отты ұстағыш клапан түріндегі отты бөгегіштер.

7.18 Эскалатордың жетегі өрт туындаған кезде ғимаратта орнатылған кез келген өрт хабарлағышының сигналы бойынша, сондай - ақ орталық басқару пультінен өртке қарсы қорғау жүйелеріне сигнал бойынша автоматты түрде ажыратылуы тиіс.

8 ГАЛЕРЕЯЛАРҒА, ЭСТАКАДАЛАРҒА, ТОННЕЛЬДЕРГЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР

8.1 Галереялардың, өртке қарсы аймақтармен біріктірілетін, жүктемелік тораптарға жанасуында өртке қарсы арақабырғаларды қарастыру қажет.

8.2 Жанғыш материалдарды тасымалдауға арналған жылытылатын галереяларда су

қалқанының құрылғысы қарастырылуы қажет.

8.3 Стационарлы орнатылған су бүркуіштері немесе көбік генераторлары бар құрғақ құбырлармен жабдықталған цех аралық кабельдік туннельдерде су немесе көбік беретін жылжымалы құралдарды қосуға арналған құрылғылар қарастырылуы қажет.

8.4 Галереялардың ғимараттарға жанасатын аймақтарында өртке қарсы арақабырғалары қарастырылуы тиіс.

8.5 Жабық кабельдік және аралас галереялар өзара түйісу аймақтарында және олардың өндірістік үй жайлар және имараттарға түйісу аймақтарында өртке қарсы бітеу арақабырғалармен бөлінуі қажет.

8.6 Кабельдік және аралас, кабельдік төсемі бар галереяларды өртке қарсы арақабырғалармен бөліктерге бөлу қажет.

8.7 Жаяу жүргіншілер галереялары және эстакадаларға арналған көтеруші құрылмалары ЖБ тобының материалдарынан қарастырылуы қажет.

8.8 Кабельдік туннельдер ҚР ЭОҚ 574 тармағының талаптарына сәйкес болуы тиіс.

8.9 Галереялар және арналардағы ішкі есіктер өртке қарсы, өздігінен жабылатын, қабысумен тығыздалған болуы тиіс.

8.10 Галереялардың желдету құрылғылары өрт пайда болу жағдайында ауаның кіруін болдырмауға арналған құрылғылармен жабдықталуы тиіс.

8.11 Кабельдер, кабельдік немесе аралас эстакада тікелей ғимарат қабырғаларына жақын орналасқан кезде, жаппадан су ағызудан және одан төгілетін қардан қорғалуы тиіс.

8.12 Егер туннельден шығатын және желдету шахталары арасындағы арақашықтық 30 м артық болса, онда туннельдерде құрғақ құбырлары бар және стационарлық өрт сөндіру жүйелері бар туннельдерден басқа, жылжымалы өрт техникасынан әрбір бөліктің ішіне өрт сөндіру құралдарын беру үшін қосымша люктер қарастырылуы тиіс.

8.13 Өрт сөндіру құралдарын беруге арналған люктер қос металл қақпақтармен жабылуы тиіс.

8.14 Өрт сөндіру құралдарын беруге арналған люктің төменгі қақпағының сыртында құлыппен жабуға арналған сайманы болуы тиіс.

8.15 Егер люк тек өрт сөндіру құралдарын беруге арналған болса, онда өрт сөндіру құралдарын беруге арналған люктің қақпақтарының астына баспалдақтар немесе қапсырмалар қоюға тыйым салынады.

А - ҚОСЫМШАСЫ

(ақпараттық)

«Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламентіне сілтеме жасайтын пункттеріне айналатын ҚР ҚН 2.02-03-2023 талаптары

4-бөлімнен Жалпы қағидалар

А.1 Құрылыс материалдарының ең аз қауіпті материалдардан ең қауіпті материалдарға дейінгі өрт қауіптілігін «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламентіне 1-қосымшаның 2-тарауының және тиісті нормативтік құжаттардың, стандарттардың талаптарына сәйкес анықтау қажет.

А.2 Жану ауданын, қарқындылығын және ұзақтығын шектейтін шаралар 1-параграфтың 4-бөлімінің, 3-параграфтың 4 және 5-бөлімдерінің, «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламентінің 3-тарауының 5-параграфының 3-бөлімінің талаптарына сәйкес келуі тиіс.

5.1.1-бөлімшеден Өрт бөлігтеріне қойылатын талаптар

А.3 Ғимараттар, имараттар, сондай-ақ өрт бөліктері «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламентіне 1-қосымшаның 7-тарауына сәйкес отқа төзімділік дәрежесі, құрылымдық және функционалдық өрт қауіптілігі класы бойынша жіктелуі қажет.

А.4 Өрт бөлігтері «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламентінің 205-т. талаптарына сәйкес болуы тиіс.

А.5 Биіктікке көтеру аймақтары 20 м дейін және одан да көп және шатыр биіктігі өзгерген аймақтар «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламентінің 203-т. талаптарына сәйкес болуы тиіс.

5.1.3-бөлімшеден Үй-жайларға қойылатын талаптар

А.6 Ғимараттар және құрылымдар үй-жайларының, оның ішінде жарылыс-өрт және өрт қауіпсіздігі бойынша сыртқы қондырғылардың санаттары «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламентіне 3-қосымшаның талаптарына сәйкес болуы тиіс.

А.7 Ғимараттың функционалдық өрт қауіптілігі класынан ерекшеленетін үй-жайлар топтары және функционалдық өрт қауіптілігі кластарының үй-жайлары «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламентінің 162-т. талаптарына сәйкес болуы тиіс.

Ескертпе - Отқа төзімділіктің нормаланатын шегі және құрылымдық өрт қауіптілігінің нормаланатын класы немесе өртке қарсы бөгеттері бар қоршау құрылмаларына қойылатын талаптар үй-жайлар және үй-жайлар тобының функционалдық өрт қауіптілігін, өрт жүктемесінің шамасын, отқа төзімділік дәрежесін және құрылымдық өрт қауіптілігі класын ескере отырып, нақты мақсаттағы ғимараттарды жобалау нормаларында белгіленеді ғимараттар.

А.8 15 м артық биіктікте орналасқан пәтер Ф1.3 класы ғимараттарында «Өрт

қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламентінің 190-т. талаптарына сәйкес болуы тиіс.

5.2-бөлімшеден Эвакуациялық және авариялық шығуларға қойылатын талаптар

А.9 Эвакуациялық шығуларында «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламентінің 183 және 185 талаптарына сәйкес келетін шығулары жатады.

А.10 Авариялық шығуларға «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламентінің 186-т. талаптарына сәйкес келетін шығулар жатады.

А.11 Жертөле және ірге қабаттарынан эвакуациялық шығулары «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламентінің 184-т. талаптарына сәйкес болуы тиіс.

5.3-бөлімшеден Эвакуациялық жолдарда орналасқан құрылыс элементтеріне қойылатын талаптар

А.12 Эвакуациялық жолдар 3-тараудың 3-параграфының 5-бөлімінің және «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламентіне 14-қосымшаның талаптарына сәйкес болуы тиіс.

А.13 Ғимараттар және имараттардан адамдарды эвакуациялауға арналған баспалдақтар «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламентінің 1-қосымшасында келтірілген жіктемеге сәйкес келуі тиіс.

А.14 Ғимараттар және имараттардағы эвакуациялық жолдардың қабырғалары және едендерін ішкі әрлеуі «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламентінің 245-т. талаптарына сәйкес болуы тиіс.

А.15 Эвакуациялық жолдардың учаскелерін инженерлік коммуникациялармен бөлетін қабырғалардың және арақабырғалардың қиылысу тораптары «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламентінің 264-т. талаптарына сәйкес болуы тиіс.

5.4-бөлімшеден Лифтілер және лифт шахталарына қойылатын талаптар

А.16 Лифт шахтасы және лифтінің машина бөлімшесі арасындағы қоршау құрылмаларының отқа төзімділік шегі «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламентінің 174-т. талаптарына сәйкес болуы тиіс.

А.17 Егер өрт бөлімшелерін тасымалдауға арналған лифтілер жолаушылар лифтілері бар бір холлда орналастырылса, онда лифт холлдарының, лифт шахталарының қоршау құрылмалары және лифт шахталарының есіктері «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламентінің 4-бөлімінің 6-параграфының 3-тарауының талаптарына сәйкес болуы тиіс.

А.18 Өрт лифтілері шахталарының түтінге қарсы сору желдету жүйесі «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламентінің 288-т. талаптарына сәйкес болуы тиіс.

А.19 Өрт лифтілері «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламентінің 289-т. талаптарына сәйкес болуы тиіс.

А.20 Жертөле және ірге қабаттағы лифтілер «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» Техникалық регламентінің 178-т. талаптарына сәйкес болуы тиіс.

5.5-бөлімшеден Терезелерге, ойықтарға және басқа да құрылыс элементтеріне қойылатын талаптар

А.21 Ойықтарды толтырудың отқа төзімділік шегі «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламентінің 155-т. талаптарына сәйкес болуы тиіс.

Ескертпе - Есіктер, қақпалар, терезелер және люктер, сондай-ақ фонарлар, оның ішінде зениттік және жабын төсемдерінің жарық өткізгіш жарық учаскелері ойықтар болуы мүмкін.

А.22 Аражабындар және жабындардың отқа төзімділік шегін арттыру үшін қолданылатын аспалы төбелер өрт қауіптілігі бойынша «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламентінің 267, 269, 270-т. талаптарына сәйкес болуы тиіс.

6.1-бөлімшеден Көтеруші және қоршау құрылмаларына қойылатын талаптар

А.23 Құрылыс құрылмаларының отқа төзімділік шегі «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламентіне 1-қосымшаның 63 - 65-т.т. талаптарына сәйкес белгіленуі қажет.

А.24 Ғимараттар және имараттардың құрылыс құрылмалары және инженерлік жабдықтарының отқа төзімділігі және өрт қауіпсіздігінің шектері «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламентінің 3-тарауының 6-параграфының талаптарына сәйкес болуы тиіс.

А.25 Тамбур-шлюздердің құрылмалық элементтері «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламентіне 12-қосымшаның 1-кестесінің, 17-қосымшаның талаптарына сәйкес келуі тиіс.

А.26 Құрылыс құрылмаларының оттан қорғау құралдары «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламентінің 266-т. талаптарына сәйкес келуі тиіс.

А.27 Құрылыс құрылмасын бекіту тораптарының отқа төзімділігі «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламентінің 262-т. талаптарына сәйкес болуы тиіс.

А.28 Құрылыс құрылмаларының отқа төзімділігі нормаланатын шектермен, кабельдермен, құбыржолдармен, ауа өткізгіштермен және басқа да технологиялық жабдықтармен қиылысу тораптарының отқа төзімділік шегі «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламентінің 264-т. талаптарына сәйкес болуы тиіс.

А.29 Өртке төзімділіктің барлық дәрежесіндегі ғимараттардың сыртқы қабырғаларының сыртқы беттерін қаптау «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламентінің 179-т. талаптарына сәйкес болуы тиіс.

А.30 Инженерлік коммуникацияларды төсеуге арналған арналардың, шахталардың және текшелердің қоршау құрылмалары «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламентінің 174-т. талаптарына сәйкес болуы тиіс.

6.2-бөлімшеден Өртке қарсы тосқауылдарға қойылатын талаптар

А.31 Өртке қарсы тосқауылдың отқа төзімділігін «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламентінің 1-қосымшасының 69-т. талаптарына сәйкес анықтау қажет.

А.32 Өртке қарсы тосқауылдың немесе олардың элементтерінің отқа төзімділігінің минималды шектері және типтері «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламентіне 2-қосымшаның 1-кестесінің талаптарына сәйкес болуы тиіс.

А.33 Өртке қарсы тосқауылдың ойықтары «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламентіне 17-қосымшаның 2-кестесінің талаптарына сәйкес келуі тиіс.

А.34 Өртке қарсы тосқауылдың ойықтардың жалпы ауданы «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламентінің 169-т. талаптарына сәйкес келуі тиіс.

А.35 Егер ойықтарды толтырудың отқа төзімділігінің нормаланатын шектерінің мәні өртке қарсы тосқауылдың отқа төзімділігінің тиісті шегінен кем болмаса, онда өртке қарсы тосқауылдардағы ойықтардың жалпы ауданы нормаланбайды.

6.3-бөлімшеден Өртке қарсы қабырғаларға және арақабырғаларға қойылатын талаптар

А.36 Ғимаратты өрт бөліктеріне бөлетін өртке қарсы қабырғалары «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламентінің 166-т. талаптарына сәйкес болуы тиіс.

7-бөлімнен Инженерлік жүйелерге қойылатын талаптар

А.37 Өрт туралы құлақтандыру жүйесі және ғимараттарды түтінге қарсы қорғау «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламентінің 3-тарауы 3-параграфының 2-бөлімінің талаптарына сәйкес келуі тиіс.

Б - ҚОСЫМШАСЫ

(міндетті)

**Тиісті нормативтік құжаттарға өзгерістер енгізу туралы бұйрық бекітілгенге дейін
ҚР ҚН 2.02-01-2023 құрамында қолданылатын талаптар**

«Электрқондырғыларын орнату ережелеріне» көшіруге:

Б.1 Кабельдік туннельдер және кабельдік арналар отқа төзімділік шегі кемінде EI 45 болатын ЖБ тобының материалдарынан орындалуы тиіс.

«Құрылыс өндірісі. Кәсіпорындардың, ғимараттар және имараттардың құрылысын ұйымдастыру» ҚР ҚН 1.03-00 нормативіне көшіруге:

Б.2 «Ғимараттар және имараттардың өрт қауіпсіздігі» ҚР ҚН 2.02-01-2019 нормативінен:

Ғимараттар және имараттардың құрылысы процесінде:

- 1) жобада көзделген өртке қарсы іс-шараларды орындау;
- 2) өрт қауіпсіздігі ережелеріне сәйкес өртке қарсы талаптарды сақтау және салынып жатқан және қосалқы объектілерді өрттен қорғау, құрылыс-монтаждау жұмыстарын өрт қауіпсіз жүргізу;
- 3) өртке күрестің бастапқы құралдарының жарамды күйде болуы және ұсталуы;
- 4) құрылыс объектісінде және құрылыс алаңында монтаждау, құрылыс, пісіру және от жұмыстарын жүргізу кезінде өртке қарсы шараларды сақтау;
- 5) адамдарды эвакуациялау және құтқару, сондай-ақ салынып жатқан объектіде және құрылыс алаңында өрт болған кезде материалдық құндылықтарды қорғау мүмкіндігі.

Б.3 «Ғимараттар және имараттардың өрт қауіпсіздігі» ҚНЖЕ-ге құрал ҚР ЕЖ 2.02-20-2006 нормативінен:

Құрылыс объектілерінің (учаскелерінің) өрт қауіпсіздігіне жауапты сызықтық инженерлік-техникалық қызметкерлер:

- сеніп тапсырылған жұмыс учаскелерінде құрылысқа тартылатын барлық жұмысшылардың, қызметшілердің және жұмысшылардың осы талаптарды сақтауын және орындауын қамтамасыз етуге;
- өндірістік учаскенің өрт қауіптілігін білу;
- жобаларда және осы талаптарда көзделген өртке қарсы іс-шараларды орындауға;
- электросетей и электроустановок; жылыту аспаптарын, жылу өндіретін қондырғыларды, электр желілері және электр қондырғыларын өрттен қауіпсіз пайдалануды қамтамасыз ету;
- өрт сөндіру құралдарының жарамды күйін және үнемі дайындығын қамтамасыз ету, жұмысшылар және қызметшілерді аталған құралдарды қолдану талаптарын үйрету. Өрт сөндіру құралдарын және өрт-техникалық жабдықтарды мақсаты бойынша пайдалануға рұқсат етілмейді;
- күн сайын жұмыс аяқталғаннан кейін ведомстволық бағынысты объектінің (учаскенің) өртке қарсы күйін, электр желілері және жабдықтардың ажыратылуын тексеруге міндетті. Объектіні қорғауға тапсыру (ол болған жағдайда).

Б.4 «Ғимараттар және имараттардың өрт қауіпсіздігі» ҚНЖЕ-ге құрал ҚР ЕЖ 2.02-

20-2006 нормативінен:

Едендерді орнату және басқа жұмыстарды жүргізу үшін уақытша имараттар және жылыжайлар жанбайтын және қиын жанатын материалдардан жасалуы тиіс.

«Құрылысқа жобалау-сметалық құжаттаманы әзірлеу, келісу, бекіту тәртібі және құрамы» ҚР ҚН 1.02-03 нормативіне көшіруге («Ғимараттар және имараттардың өрт қауіпсіздігі» ҚНЖЕ-ге құрал ҚР ЕЖ 2.02-20-2006 нормативінен):

Б.5 Жарылыстың және өрттің таралуының алдын алу жөніндегі іс-шаралардың тиімділігі жобаның технологиялық бөлігінде негізделуі тиіс.

«Қала құрылысы. Қалалық және ауылдық елді мекендерді жоспарлау және салу» ҚР ҚН 3.01-10 нормативіне көшіру («Ғимараттар және имараттардың өрт қауіпсіздігі» ҚР ҚНЖЕ 2.02-05-2009 нормативінен):

Б.6 Көпфункционалы кешендер құрылыстың жиынтық ауданы 9 га және одан да көп құрылыс учаскесін айналып өтуі тиіс.

«Тұрғын көппәтерлі ғимараттар» ҚР ҚН 3.02-01 нормативіне көшіруге («Ғимараттар және имараттардың өрт қауіпсіздігі» ҚНЖЕ-ге құрал ҚР ЕЖ 2.02-20-2006 нормативінен):

Б.7 Бір пәтерлі және бұғатталған үйлерден басқа, тұрғын ғимараттарда орналасқан қоғамдық мақсаттағы үй-жайларды тұрғын үй-жайлардан 1-ші типті өртке қарсы арақабырғалармен және ойықтары жоқ 3-ші типті аражабындармен, отқа төзімділігі І дәрежелі ғимараттарда – 2-ші типті аражабындармен бөлу қажет.

Б.8 Ең шалғайдағы пәтердің есігінен тікелей баспалдақ алаңына шығуға дейінгі арақашықтық, пәтерлерден шығу кезінде тұрғын үй ғимаратының секциясында дәлізде (холл), шетжағында табиғи жарығы жоқ, 12 м аспауы тиіс.

Б.9 Ең шалғайдағы пәтердің есігінен тікелей баспалдақ алаңына шығуға дейінгі арақашықтық, пәтерлерден шығу кезінде тұрғын үй ғимаратының секциясында дәлізде (холл), табиғи жарық болған кезде тұйық дәліз үшін де 5-кесте бойынша қабылдауға рұқсат етіледі.

Б.10 Биіктігі 50 м артық Ф1.3 класты ғимараттардағы өрт лифтілерін басқару жүйелерінде 1-ші санаттағы электр қабылдағыштар болуы тиіс.

Б.11 Биіктігі 50 м артық Ф1.3 функциялық өрт қауіптілігі класындағы ғимараттардағы өрт лифтітері жеделдетіп көтеру мүмкіндігіне ие болуы тиіс.

«Әкімшілік және тұрмыстық ғимараттар» ҚР ҚН 3.02-08 нормативіне көшіруге («Ғимараттар және имараттардың өрт қауіпсіздігі» ҚНЖЕ-ге құрал ҚР ЕЖ 2.02-20-2006 нормативінен):

Б.12 Отқа төзімділігі III дәрежелі және С2 өрт қауіптілігі класы ғимараттарында кіріктіріле салынған үй-жайларды, дәретханаларды, әйелдердің жеке гигиеналық үй-жайларын, қол ванналарын, ауыз сумен жабдықтау құрылғыларын, қолжуғыш және жартылай душтарды қоспағанда, сыртқы қабырғаларға, антресольдерге, алаңдарға

орналастыруға рұқсат етілмейді.

«Көп функционалды ғимараттар және кешендер» ҚР ҚН 3.02-09 нормативіне көшіру («Ғимараттар және имараттардың өрт қауіпсіздігі» ҚР ҚНЖЕ 2.02-05-2009 нормативінен):

Б.13 Көп функционалды ғимараттың қонақ үйлері және тұрғын бөліктерін жалпы ауданы 4000 м² кем көп функционалды ғимараттарды қоспағанда, өрт бөліміне бөлу қажет.

Б.14 Биіктігі 50 м артық көп функционалды ғимараттардың өртке қарсы құрылғыларын электрмен жабдықтау Қазақстан Республикасының Электр қондырғыларын орнату қағидаларының талаптарына сәйкес болуы тиіс.

«Емдеу-алдын алу мекемелері» ҚР ҚН 3.02-13 нормативіне көшіру («Ғимараттар және имараттардың өрт қауіпсіздігі» ҚНЖЕ-ге құрал ҚР ЕЖ 2.02-20-2006 нормативінен):

Б.15 Емдеу, амбулаториялық-емханалық мекемелер және дәріханалардың үй-жайлары (Ф3.4), қоғамдық ғимараттар және имараттардың медициналық персоналының үй-жайларынан, дәріхана дүңгіршектерінен басқа, оларды өзге мақсаттағы ғимараттарға орналастырған кезде басқа үй-жайлардан өртке қарсы қабырғалармен бөлінуі және сыртқа дербес шығу жолы болуы тиіс.

«Өндірістік ғимараттар» ҚР ҚН 3.02-27 нормативіне көшіру («Ғимараттар және имараттардың өрт қауіпсіздігі» ҚНЖЕ-ге құрал ҚР ЕЖ 2.02-20-2006 нормативінен):

Б.16 Отқа төзімділігі I дәрежелі жапсаржайларды өндірістік ғимараттардан өртке төзімділігі I дәрежелі өртке қарсы арақабырғамен бөлу қажет.

Б.17 Отқа төзімділігі I дәрежеден төмен жапсаржайларды, сондай-ақ өндірістік ғимараттарға отқа төзімділігі I дәрежеден төмен және А, Б және В1-В4 санаттағы үй-жайлар және ғимараттар жапсаржайлар өртке қарсы қабырғалармен бөлу қажет.

Б.18 Отқа төзімділігі III дәрежелі жапсаржайларды өртке төзімділігі III дәрежелі өндірістік ғимараттардан өртке қарсы қабырғалармен бөлуге рұқсат етіледі.

Б.19 Жанғыш қаптамада жанғыш жүктерді сақтауға арналған өндірістік ғимараттардың қойма үй-жайларын басқа үй-жайлардан өртке қарсы қалқалармен және жабындармен (қоймалардың астында және қоймалардың үстінде) бөлу қажет.

Б.20 Өндірістік ғимараттарда орналастырылатын жанғыш немесе жанбайтын кәсіпорынның дайын өнім қоймаларын сыртқы қабырғаларда орналастыру қажет.

Ескертпе - Жанғыш қаптамадағы жанбайтын жүктерге жанғыш ыдыста немесе жанғыш консервациялық материалдарды қолдана отырып сақталатын жанбайтын жүктер жатады. Жанбайтын жүктерге матадан, қағаздан (картоннан басқа) немесе полимерлік пленкалардан жасалған қаптамадағы жанбайтын жүктер де жатады.

Б.21 Өндірістік ғимараттарда биіктікте стеллаждық сақталатын цехтық қойма үй-жайларын өртке қарсы қабырғалармен және жабындармен бөлу қажет.

Б.22 Биіктікте стеллаждық сақталатын өртке қарсы тосқауылдардың көтеруші құрылмалары ретінде пайдалануға рұқсат етілмейді.

«Автомобиль тұрақтары» ҚР ҚН 3.03-05 нормативіне көшіру:

Б.23 Оқшауланбаған рампалары бар жабық автотұрақтар ғимараттарында өрт бөлімі шегіндегі қабат ауданынын оқшауланбаған рампалармен қосылған қабат аудандардың сомасы ретінде анықтау қажет.

«Ғимараттар және имараттардың ішкі су құбыры және канализациясы» ҚР ҚН 4.01-01 нормативіне көшіру («Ғимараттар және имараттардың өрт қауіпсіздігі» ҚНЖЕ-ге құрал ҚР ЕЖ 2.02-20-2006 нормативінен):

Б.24 Өртке қарсы су құбыржолы суды сөндіру құралы ретінде пайдаланған кезде жылжымалы өрт сөндіру құралдарымен, стационарлық құралдармен, су шымылдықтарын жасауға арналған жабдықпен, технологиялық жабдықтар және құрылыс құрылмаларын сумен суарумен, тұйық профильдері бар арнайы құрылмаларды сумен толтырумен суды тұтынуды қамтамасыз етуі тиіс.

Б.25 Өртке қарсы сумен қамту жүйесінің элементтері ғимараттар ішіндегі өрттерді ішкі өрт қрандарынан сөндіру үшін, өрт гидранттарынан өртті сыртқы сөндіру үшін, стационарлық қондырғылардың жұмысы үшін бір мезгілде су беру шартынан есептелуге тиіс.

ӘОЖ 69:614.84

МСЖ 91.040.99, 91.120.99, 13.220, 91.080

Түйін сөздер: өрт қауіпсіздігі, өрт ошағы, отқа төзімділік дәрежесі, құрылыс материалдары, өртке қарсы тосқауылдар, өрт бөлігтері, түтінге қарсы қорғау, түтін жойғыш, эвакуациялық жолдар, апаттық шығу жолдары

СОДЕРЖАНИЕ

1 ОБЛАСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ	1
2 НОРМАТИВНЫЕ ССЫЛКИ	2
3 ТЕРМИНЫ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ	3
4 ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ.....	3
5 ТРЕБОВАНИЯ К АРХИТЕКТУРНО-ПЛАНИРОВОЧНЫМ РЕШЕНИЯМ ЗДАНИЙ	5
5.1 Требования к помещениям и частям зданий	5
5.1.1 Требования к пожарным отсекам.....	5
5.1.2 Требования к этажам	6
5.1.3 Требования к помещениям.....	7
5.2 Требования к эвакуационным и аварийным выходам	7
5.3 Требования к строительным элементам расположенным на эвакуационных путях	8
5.4 Требования к лифтам и лифтовым шахтам	11
5.5 Требования к окнам, проемам и другим строительным элементам	12
5.6 Требования к многосветным пространствам и атриумам.....	13
6 ТРЕБОВАНИЯ К СТРОИТЕЛЬНЫМ КОНСТРУКЦИЯМ И ПРОТИВОПОЖАРНЫМ ПРЕГРАДАМ.....	15
6.1 Требования к несущим и ограждающим конструкциям.....	15
6.2 Требования к противопожарным преградам	16
6.3 Требования к противопожарным стенам и перегородкам	17
6.4 Требования к кровлям	17
7 ТРЕБОВАНИЯ К ИНЖЕНЕРНЫМ СИСТЕМАМ	18
8 ТРЕБОВАНИЯ К ГАЛЕРЕЯМ, ЭСТАКАДАМ, ТОННЕЛЯМ	19
Приложение А (<i>информационное</i>)	21
Требования СН РК 2.02-01-2023, которые становятся ссылочными пунктами на Технический регламент «Общие требования к пожарной безопасности»	21
Приложение Б (<i>обязательное</i>)	25
Требования, действующие в составе СН РК 2.02-01-2023 до утверждения приказа о внесении изменений в соответствующие нормативные документы.....	25

ДЛЯ ЗАМЕТОК

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫС НОРМАЛАРЫ
СТРОИТЕЛЬНЫЕ НОРМЫ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

ПОЖАРНАЯ БЕЗОПАСНОСТЬ ЗДАНИЙ И СООРУЖЕНИЙ

FIRE SAFETY OF BUILDINGS AND WORKS

Дата введения – 2023-06-16

1 ОБЛАСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ

1.1 Настоящие строительные нормы распространяются на здания и сооружения всех категорий, кроме перечисленных в п. 1.3 и содержат требования противопожарной защиты для проектируемых, вновь строящихся, расширяемых и реконструируемых зданий и сооружений, их составных элементов и частей, помещений, строительных материалов, изделий и конструкций. Документ содержит требования, применяемые на стадии проектной подготовки строительства.

1.2 При изменении функционального назначения существующих зданий или отдельных помещений в них, а также при изменении объемно-планировочных и конструктивных решений применяются требования противопожарной защиты настоящих строительных норм в соответствии с новым назначением этих зданий или помещений.

1.3 Требования строительных норм не распространяются на:

- здания специального назначения (для производства и хранения взрывчатых веществ и средств взрывания, военного назначения, атомных электростанций и других объектов с ядерными реакторами, подземные сооружения метрополитенов и горных выработок, пожарные депо);

- строительные объекты с уникальными конструктивными решениями и (или) конструкциями

- строительные объекты, технические параметры и требования к проектным решениям, которых, отраженные в задании на проектирование, не совместимы с данными строительными нормами;

- строительные объекты, технические параметры и требования к проектным решениям, которых, отраженные в задании на проектирование, не позволяют обеспечить пожарную безопасность объекта в полном объеме при применении данных строительных норм;

- строительные объекты учреждений уголовно-исполнительной системы, включая следственные изоляторы, исправительные колонии, тюрьмы, с объектами инфраструктуры (объекты медицинского обслуживания, производственные комплексы и другие объекты);

- здания класса функциональной пожарной опасности Ф1.3 высотой более 75 м.

- здания с числом подземных этажей более одного, кроме зданий с подземными автостоянками с числом этажей не более пяти.

Примечание - Объекты относят к строительным объектам с уникальными конструктивными решениями и (или) конструкциями согласно Правилам определения общего порядка отнесения зданий и сооружений, к технически и (или) технологически сложным объектам.

2 НОРМАТИВНЫЕ ССЫЛКИ

Для применения настоящих строительных норм необходимы следующие ссылочные нормативные документы:

Технический регламент Евразийского экономического союза «О требованиях к средствам обеспечения пожарной безопасности и пожаротушения». Утвержден решением Совета Евразийской экономической комиссии от 23 июня 2017 года № 40.

Технический регламент «Общие требования к пожарной безопасности». Утвержден приказом Министра по чрезвычайным ситуациям Республики Казахстан от 21 февраля 2022 года № 55.

Правила определения общего порядка отнесения зданий и сооружений к технически и (или) технологически сложным объектам. Утверждены приказом Министра национальной экономики Республики Казахстан от 28 февраля 2015 года № 165.

Правила устройства электроустановок. Утверждены приказом Министра энергетики Республики Казахстан от 20 марта 2015 года № 230.

СН РК 1.02-03-2022 Порядок разработки, согласования, утверждения и состав проектно-сметной документации на строительство.

СН РК 2.02-02-2023 Пожарная автоматика зданий и сооружений.

СН РК 2.04-01-2011 Естественное и искусственное освещение.

СН РК 3.01-01-2013 Градостроительство. Планировка и застройка городских и сельских населенных пунктов.

СН РК 3.01-02-2012 Планировка и застройка районов индивидуального жилищного строительства.

СН РК 3.01-03-2011 Генеральные планы промышленных предприятий.

СН РК 3.01-04-2014 Генеральные планы сельскохозяйственных предприятий.

СН РК 3.02-28-2011 Сооружения промышленных предприятий.

СН РК 3.02-36-2012 Полы.

СН РК 3.02-37-2013* Крыши и кровли.

СН РК 4.01-01-2011 Внутренний водопровод и канализация зданий и сооружений.

СН РК 4.02-01-2011* Отопление, вентиляция и кондиционирование воздуха.

Примечание – При пользовании настоящим государственным нормативом целесообразно проверить действие ссылочных документов по информационным каталогам «Перечень нормативных правовых актов и нормативных технических документов в области архитектуры, градостроительства и строительства, действующих на территории Республики Казахстан», «Каталог национальных стандартов и национальных классификаторов технико-экономической информации РК» и «Каталог межгосударственных стандартов», составляемым ежегодно по состоянию на текущий год, и соответствующим ежемесячно издаваемым информационным бюллетеням - журналам и информационным указателям стандартов, опубликованным в текущем году. Если ссылочный документ заменен (изменен), то при пользовании настоящим нормативом следует руководствоваться замененным (измененным) стандартом, если ссылочный документ отменен без замены, то положение, в котором дана ссылка на него, применяется в части, не затрагивающей эту ссылку.

3 ТЕРМИНЫ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

В настоящих строительных нормах применяются термины с соответствующими определениями, приведенными в Техническом регламенте Евразийского экономического союза «О требованиях к средствам обеспечения пожарной безопасности и пожаротушения» и Техническом регламенте «Общие требования к пожарной безопасности», а также следующие термины:

3.1 Атриум: Часть здания в виде многосветного пространства, развитого по вертикали, смежного с поэтажными частями здания (галереями, ограждающими конструкциями помещений и т.п.).

3.2 Многосветное пространство (многосветное помещение): Объем внутри здания, с открытыми проемами в перекрытиях, занимающий по высоте несколько этажей.

3.3 Подъезд для пожарной техники: Участок территории или сооружения (мост, эстакада и т.п.) предназначенный для передвижения пожарной техники от проезда непосредственно к объекту для выполнения аварийно-спасательных работ и действий по тушению пожара.

3.4 Проезд для пожарной техники: Дорога, по которой возможно сквозное передвижение пожарной техники, через установленную территорию.

4 ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ

4.1 Раздел проектно-сметной документации по обеспечению пожарной безопасности зданий и сооружений должен соответствовать требованиям СН РК 1.02-03.

4.2 Строительные материалы в зданиях и сооружениях по показателям пожарной опасности должны соответствовать требованиям Технического регламента «Общие требования к пожарной безопасности».

4.3 Пожарная безопасность зданий должна соответствовать требованиям Технического регламента Евразийского экономического союза «О требованиях к средствам обеспечения пожарной безопасности и пожаротушения», Технического регламента «Общие требования к пожарной безопасности».

4.4 Требования настоящих строительных норм необходимо применять совместно с противопожарными требованиями, изложенными в других государственных нормативах и документах в области пожарной безопасности (отраслевых, специальных), учитывающих особенности функционального назначения, а также специфику пожарной защиты отдельных видов зданий, помещений и инженерных систем.

4.5 Конструктивные, объемно-планировочные, инженерно-технические решения и мероприятия организационного характера необходимо выбирать в зависимости от степени огнестойкости, класса конструктивной и функциональной пожарной опасности здания.

4.6 К конструктивным, объемно-планировочным, инженерно-техническим решениям и мероприятиям организационного характера относятся:

- устройство специальных пожарных проездов и подъездных путей для пожарной техники, или совмещенных с функциональными проездами и подъездными путями;
- устройство наружных пожарных лестниц и обеспечение других способов подъема персонала противопожарных подразделений и пожарной техники на этажи и на кровлю

здания, в том числе устройство лифтов, предназначенных для транспортировки противопожарных подразделений;

- устройство системы специального противопожарного водоснабжения в соответствии со СН РК 4.01-01, устройство сухотрубов и пожарных емкостей;

- противодымная защита эвакуационных путей;

- оборудование зданий в необходимых случаях коллективными и индивидуальными средствами спасения людей в соответствии с расчетами и согласно Технических регламентов «Общие требования к пожарной безопасности»;

- размещение в населенных пунктах или на территории строительного объекта подразделений противопожарной службы с необходимой численностью личного состава и оснащенных пожарной техникой, соответствующей условиям тушения пожаров на объектах, расположенных в радиусе их действия.

4.7 Проезды и подъезды для основных и специальных пожарных машин должны соответствовать требованиям Технического регламента «Общие требования к пожарной безопасности», СН РК 3.01-01, СН РК 3.01-02, СН РК 3.01-03, СН РК 3.01-04.

4.8 Подъезды от проездов для пожарных автомашин необходимо предусматривать:

- к основным эвакуационным выходам из зданий;

- к входам, ведущим к лифтам для противопожарных подразделений (пожарным лифтам).

4.9 В зданиях или помещениях с технологическими процессами различной взрывопожарной и пожарной опасности необходимо предусматривать меры по предупреждению взрыва и распространения пожара.

4.10 Если меры по предупреждению взрыва и распространения пожара являются недостаточно эффективными, то технологические процессы с различной взрывопожарной и пожарной опасностью необходимо размещать в отдельных помещениях.

4.11 В зданиях категорий А и Б и на территориях, где расположены наружные установки, в которых применяются или образуются взрывоопасные, или токсичные газы плотностью более 0,8 по отношению к воздуху, а также взрывоопасная пыль, не допускается предусматривать подвальные этажи, тоннели и каналы.

4.12 Многоэтажные здания необходимо разделять по вертикали на пожарные отсеки.

4.13 Системы пожарной автоматики необходимо предусматривать в соответствии с требованиями СН РК 2.02-02.

4.14 Системы коллективной защиты и средства индивидуальной защиты людей должны обеспечивать безопасность людей в течение всего времени действия опасных факторов пожара.

4.15 Коллективная защита должна обеспечиваться с помощью пожаробезопасных зон и других объемно-планировочных и конструктивных решений.

5 ТРЕБОВАНИЯ К АРХИТЕКТУРНО-ПЛАНИРОВОЧНЫМ РЕШЕНИЯМ ЗДАНИЙ

5.1 Требования к помещениям и частям зданий

5.1.1 Требования к пожарным отсекам

5.1.1.1 Площадь пожарных отсеков и количество этажей необходимо ограничивать в зависимости от категории взрывопожарной и пожарной опасности, степени огнестойкости, классов конструктивной и функциональной пожарной опасности зданий, возможности при пожаре достижения предела огнестойкости основными строительными конструкциями, устанавливаемой соотношением величины пожарной нагрузки и пределов огнестойкости, с учетом надежности средств обнаружения и тушения пожара.

5.1.1.2 Площадь этажа в пределах пожарного отсека необходимо определять как максимальную площадь этажа, ограниченную наружными стенами здания и/или противопожарными стенами 1-го типа.

5.1.1.3 Если в пределах пожарного отсека есть помещения, соединенные переходами, тоннелями или галереями, то в площадь этажа в пределах пожарного отсека необходимо включать площади помещений и площади соединяющих помещения переходов, тоннелей или галерей.

5.1.1.4 Если в зданиях класса функциональной пожарной опасности класса Ф5.1, Ф5.2 и Ф5.3 есть открытые проемы в перекрытиях, то площадь этажа в пределах пожарного отсека необходимо рассчитывать путем суммирования площадей этажей, соединенных проемами.

5.1.1.5 Для зданий классов функциональной пожарной опасности Ф1.1, Ф1.2, Ф2-Ф4 в площадь этажа в пределах пожарного отсека необходимо включать площадь навесов, террас и галерей, пристроенных к зданию, если они не отделены от основной части здания противопожарными стенами 1-го типа.

5.1.1.6 Площадь этажа в пределах пожарного отсека в зданиях классов функциональной пожарной опасности Ф1.1, Ф1.2, Ф2-Ф4 с многосветными помещениями, предназначенными для размещения открытых лестниц, эскалаторов, атриумов и др., необходимо определять путем суммирования площади нижнего этажа многосветного помещения и площадей галерей, переходов и помещений всех вышележащих этажей, расположенных в пределах объема многосветного пространства, ограниченного противопожарными перегородками 1-го типа.

5.1.1.7 Если многосветное пространство расположено в помещении, которое не отделено противопожарными стенами и противопожарными перегородками 1-го типа от примыкающих к нему помещений и коридоров, то площадь этажа в пределах пожарного отсека в зданиях классов функциональной пожарной опасности Ф1.1, Ф1.2, Ф1.5, Ф2-Ф4 с многосветными пространствами, предназначенными для размещения открытых лестниц, эскалаторов, атриумов и др., необходимо определять путем суммирования площади этажа, с которого начинается многосветное пространство и площадей всех вышележащих этажей, расположенных в пределах объема многосветного пространства ограниченных наружными стенами здания и/или противопожарными стенами 1-го типа.

5.1.1.8 Если многосветное пространство оборудовано противопожарными экранами или противопожарными шторами, отделяющими при пожаре многосветное пространство от других частей здания, то площадь этажа пожарного отсека с многосветным пространством необходимо принимать равной площади нижнего этажа многосветного пространства, ограниченного наружными стенами здания и/или противопожарными стенами 1-го типа.

5.1.1.9 Если здание состоит из нескольких пожарных отсеков, то каждый пожарный отсек здания должен быть оснащен автономными секциями систем противопожарной защиты, а также пунктом пожаротушения.

5.1.1.10 Сообщение между пожарными отсеками осуществляется:

- по горизонтали - через проемы, защищенные противопожарными дверями, противопожарными раздвижными перегородками, противопожарными воротами, противопожарными занавесами, противопожарными шторами, дренчерными завесами;

- по вертикали - через незадымляемые лестничные клетки и лифтовые шахты с подпором воздуха при пожаре.

5.1.1.11 Противопожарную зону необходимо выполнять в виде вставки, разделяющей здание по всей ширине или длине и высоте.

5.1.1.12 Конструктивные решения противопожарных зон в промышленных комплексах должны соответствовать требованиям СН РК 3.02-28.

5.1.1.13 Строительные материалы переходов между зданиями и корпусами должны быть негорючими.

5.1.1.14 В межферменном пространстве необходимо предусматривать меры по ограничению распространения продуктов горения.

5.1.2 Требования к этажам

5.1.2.1 В подвальных и цокольных этажах запрещено размещать помещения классов Ф1.1, Ф1.2, Ф1.3.

5.1.2.2 В подвальных этажах и цокольных этажах не допускается размещать помещения, в которых хранятся легковоспламеняющиеся материалы, или помещения, через которые транспортируются горючие газы и жидкости.

5.1.2.3 В каждой части подвального этажа, в том числе в коридоре, выделенной противопожарными стенами или противопожарными перегородками необходимо предусматривать не менее двух окон с приямками.

5.1.2.4 Мансардные этажи должны соответствовать противопожарным требованиям к надземным этажам.

5.1.2.5 Мансардный этаж в зданиях с мансардами необходимо учитывать при определении этажности здания.

5.1.3 Требования к помещениям

5.1.3.1 Помещения необходимо размещать с учетом опасности распространения пожара в смежные помещения в результате проникания пламени или продуктов горения, разогретых до высоких температур, через проемы и отверстия, по строительным конструкциям и инженерным коммуникациям, по наружным проемам по вертикали и горизонтали, а также в результате прогрева ограждающих конструкций или коммуникаций или их разрушения.

5.1.3.2 В помещениях, расположенных в пределах противопожарной зоны, не допускается предусматривать процессы, связанные с образованием, применением и хранением горючих газов, горючих жидкостей, горючих материалов и горючих пылей.

5.1.3.3 Помещения, расположенные в подвальных этажах и предназначенные для размещения инженерного оборудования и прокладки инженерных коммуникаций, необходимо отделять от других помещений противопожарными перегородками.

5.1.3.4 В помещениях категорий А и Б необходимо предусматривать защиту отдельных стальных конструкций этажерок от искрообразования.

5.1.3.5 Помещение в котором расположена лестница 2-го типа или эскалатор, необходимо отделять от примыкающих к нему коридоров и других помещений противопожарными преградами.

5.1.3.6 Помещения класса Ф5 категорий А и Б запрещено размещать под помещениями, предназначенными для одновременного пребывания более 50 человек.

5.1.3.7 Помещения класса Ф5 категорий А и Б не допускается размещать в подвальных этажах и цокольных этажах.

5.1.3.8 В помещения категорий А и Б не допускается предусматривать въезд для локомотивов всех типов.

5.1.3.9 В помещения категории В1-В4 и в помещения с конструкциями покрытий или перекрытий классов К2, К3 не допускается предусматривать въезд паровозов и тепловозов.

5.1.3.10 Помещение центрального пульта управления системой противопожарной защиты не допускается совмещать с помещением диспетчерской инженерных служб.

5.1.3.11 Мусоросборная камера должна иметь самостоятельный открывающийся наружу вход.

5.1.3.12 Мусоросборную камеру не допускается располагать под жилыми комнатами или смежно с ними.

5.2 Требования к эвакуационным и аварийным выходам

5.2.1 К эвакуационным выходам относится выход на плоскую кровлю, в том числе неэксплуатируемую кровлю, по которой возможен проход к лестнице 3-го типа.

5.2.2 К эвакуационным выходам не относятся выходы, в проемах которых установлены раздвижные или подъемно-опускные двери и ворота, в том числе ворота для железнодорожного подвижного состава, вращающиеся двери, турникеты и другие

предметы, препятствующие свободному проходу людей.

5.2.3 Общая пропускная способность двух и более эвакуационных выходов должна обеспечивать эвакуацию всех людей, находящихся в помещении, на этаже или в здании.

5.2.4 Эвакуационные выходы, в количестве два и более, необходимо располагать рассредоточено.

5.2.5 Ширину эвакуационного выхода необходимо принимать с учетом геометрии эвакуационного пути через проем или дверь, чтобы при пожаре беспрепятственно пронести носилки с лежащим на них человеком.

5.2.6 Эвакуационные выходы в технических подпольях должны быть обособлены от общих лестничных клеток здания.

5.2.7 Эвакуационные выходы в технических подпольях должны выходить непосредственно наружу.

5.2.8 В коридорах запрещается размещать:

- оборудование, препятствующее эвакуации на высоте менее двух метров;
- газопроводы и трубопроводы с горючими жидкостями;
- встроенные шкафы, кроме шкафов для инженерных коммуникаций и пожарных кранов.

5.2.9 Коридоры необходимо разделять на секции противопожарными преградами.

5.3 Требования к строительным элементам расположенным на эвакуационных путях

5.3.1 Защиту людей на эвакуационных путях необходимо обеспечивать комплексом объемно-планировочных, эргономических, инженерно-технических и организационных мероприятий.

5.3.2 Эвакуационные пути в пределах помещения, в котором возникло возгорание, должны обеспечивать безопасное передвижение людей до эвакуационных выходов из данного помещения без учета применяемых в нем средств пожаротушения и системы противодымной защиты.

5.3.3 Эвакуационные пути за пределами помещений необходимо защищать с учетом функциональной пожарной опасности помещений, выходящих на эвакуационный путь, численности эвакуируемых, степени огнестойкости и класса конструктивной пожарной опасности здания, количества эвакуационных выходов с этажа и из здания в целом.

5.3.4 Эвакуационный путь по горючему ковру кровли необходимо покрывать негорючим строительным материалом на ширину прохода.

5.3.5 Освещение на эвакуационных путях должно соответствовать требованиям СН РК 2.04-01.

5.3.6 Эвакуационные пути запрещено прокладывать через лифтовые шахты и эскалаторы.

5.3.7 На эвакуационных путях не допускается устраивать винтовые лестницы, в пределах маршей лестницы и лестничной клетки.

5.3.8 На эвакуационных путях не допускается устраивать ступени с различной шириной проступи, в пределах маршей лестницы и лестничной клетки.

5.3.9 На эвакуационных путях не допускается устраивать ступени различной высотой, в пределах маршей лестницы и лестничной клетки.

5.3.10 Пожарная опасность строительных материалов поверхностных слоев строительных конструкций в помещениях и на эвакуационных путях за пределами помещений, должна приниматься в зависимости от функциональной пожарной опасности помещения и здания.

5.3.11 Высота стен или перегородок эвакуационных путей в общих коридорах, холлах, фойе, вестибюлях, галереях должна быть от пола до перекрытия, покрытия.

5.3.12 Стены и перегородки, отделяющие участки эвакуационных путей от других помещений, должны примыкать к глухим участкам наружных стен.

5.3.13 В стенах и перегородках, отделяющих участки эвакуационных путей от других помещений запрещены открытые проемы, не заполненные дверьми, люками, светопрозрачными конструкциями и другими глухими элементами, в том числе над подвесными потолками и под фальшполами.

5.3.14 Раздвижные перегородки на эвакуационных путях должны быть открыты.

5.3.15 Раздвижные перегородки на эвакуационных путях в обычных условиях должны иметь следующие элементы:

- ручной привод для закрывания;
- автоматический привод для закрывания от сигнала систем пожарной автоматики;
- дистанционный привод для закрывания из центрального пульта управления системой противопожарной защиты;
- автоматическое устройство открывания при встрече с препятствием в проеме в случае срабатывания дистанционного или автоматического привода при закрывании;
- самозакрывающуюся дверь с уплотненным притвором.

5.3.16 Лестницы обеспечивающие функциональную связь подземного или цокольного этажа с первым надземным этажом здания, должны исключать возможность распространения пожара и его опасных факторов.

5.3.17 Лестница из подвального или цокольного этажа не должна выходить в вестибюль, соединенный эвакуационной лестницей 2-го типа со вторым этажом.

5.3.18 Лестницы 3-го типа необходимо выполнять из негорючих строительных материалов.

5.3.19 Лестницы 3-го типа должны иметь лестничные площадки на уровне эвакуационных выходов.

5.3.20 Ширину лестничных площадок на эвакуационных путях необходимо принимать не менее ширины лестничного марша.

5.3.21 Если в здании есть только одна лестничная клетка, то лестничная клетка в зданиях класса Ф5 категорий А и Б должна быть незадымляемой типа Н1.

5.3.22 В зданиях высотой более 28 м необходимо предусматривать незадымляемые лестничные клетки типа Н1.

5.3.23 Если в здании есть только одна лестничная клетка, то лестничная клетка в здании класса Ф5 категорий В1-В4, Г, Д высотой более 28 м должна быть незадымляемой типа Н1.

5.3.24 Если коридор разделен на секции противопожарными перегородками, то незадымляемые лестничные клетки должны сообщаться с разными секциями коридора.

5.3.25 Конструкционные элементы лестничных площадок на эвакуационных путях должны быть надежно закреплены.

5.3.26 Напольное покрытие эвакуационных путей из всех помещений должно быть с

нескользкой поверхностью.

5.3.27 Переходы через наружную воздушную зону, ведущую к незадымляемым лестничным клеткам типа Н1, должны быть незадымляемыми за счет конструктивных и объемно-планировочных решений.

5.3.28 Переходы через наружную воздушную зону, ведущие к незадымляемым лестничным клеткам типа Н1 необходимо устраивать открытыми.

5.3.29 Переходы через наружную воздушную зону, ведущие к незадымляемым лестничным клеткам типа Н1 запрещено располагать во внутренних углах здания.

5.3.30 Наружная воздушная зона незадымляемой лестничной клетки Н1 должна быть с ограждением.

5.3.31 Лестничные клетки должны иметь выходы наружу на территорию здания непосредственно или через вестибюль, отделенный от примыкающих коридоров перегородками с дверями.

5.3.32 Лестничные клетки типа Л1, должны иметь остекленные проемы на каждом этаже.

5.3.33 Лестничные клетки типа Л2 должны иметь в покрытии остекленные проемы с просветом между маршами или световую шахту на всю высоту лестничной клетки.

5.3.34 Лестницы, предназначенные для эвакуации должны иметь ограждения.

5.3.35 В лестничных клетках запрещено размещать:

- трубопроводы с горючими газами и жидкостями;
- встроенные шкафы, кроме шкафов для инженерных коммуникаций и пожарных кранов;
- открыто расположенные электрические кабели и провода (за исключением проводки для слаботочных устройств) для освещения коридоров и лестничных клеток;
- выходы из грузовых лифтов и грузовых подъемников.

5.3.36 В лестничные клетки не допускается встраивать помещения любого назначения.

5.3.37 Выходы из лестничных клеток типа Н1, Н2, Н3 необходимо предусматривать наружу.

5.3.38 Для лестничных клеток типов Н2 и Н3 необходимо предусматривать систему противодымной защиты.

5.3.39 Оборудование в лестничных клетках необходимо размещать так, чтобы оно не препятствовало эвакуации.

5.3.40 Окна в лестничных клетках типа Н2 должны быть неоткрывающиеся.

5.3.41 В незадымляемых лестничных клетках запрещается устанавливать приборы, кроме приборов отопления.

5.3.42 Если эвакуационные выходы из двух лестничных клеток устраиваются через общий вестибюль, то минимум одна из лестничных клеток, помимо выхода в вестибюль, должна выходить наружу.

5.3.43 Если через общий вестибюль, устраиваются эвакуационные выходы из лестничных клеток более двух, то минимум 50% лестничных клеток, помимо выхода в вестибюль, должны иметь выход наружу. При нечетном количестве лестничных клеток, с выходом непосредственно наружу должно быть на одну больше.

5.3.44 Двери эвакуационных выходов должны открываться по направлению выхода из здания, за исключением дверей в следующих помещениях:

- квартиры в зданиях класса Ф1.3;
- помещения в зданиях класса Ф1.4;
- помещения с одновременным пребыванием не более 15 чел., кроме помещений категорий А и Б;
- кладовые площадью не более 200 м² без постоянных рабочих мест;
- санитарные узлы;
- выходы на площадки лестниц 3-го типа.

5.3.45 Для дверей эвакуационных выходов не допускается иметь запоры, препятствующих свободному открыванию изнутри вручную без ключа и без электромеханического или электромагнитного устройства.

5.3.46 Двери эвакуационных выходов, кроме дверей выходов из здания наружу, необходимо оборудовать устройствами для самозакрывания.

5.3.47 Двери эвакуационных выходов из помещений с принудительной противодымной защитой, в том числе из коридоров и из тамбур-шлюзов с постоянным подпором воздуха, необходимо оборудовать приспособлениями для самозакрывания и уплотнением в притворах.

5.3.48 Двери из помещений с принудительной противодымной защитой, в том числе из коридоров, которые эксплуатируются в открытом положении, необходимо оборудовать автоматическими устройствами для закрывания при пожаре.

5.3.49 Двери между пожарными отсеками должны быть противопожарными, самозакрывающимися без замков, иметь уплотнения в притворах и открываться в направлении ближайшего выхода.

5.3.50 Для запираемых, по условиям эксплуатации, дверей на эвакуационных путях необходимо предусматривать запоры типа «антипаника».

5.3.51 Двери лестничных клеток, ведущие в общие коридоры, двери лифтовых холлов воздуха должны иметь устройства для самозакрывания и уплотнения в притворах.

5.3.52 Двери тамбур-шлюзов с подпором воздуха при пожаре и двери помещений с принудительной противодымной защитой должны иметь автоматические устройства для закрывания при пожаре и уплотнение в притворах.

5.3.53 Двери тамбур-шлюзов необходимо выполнять из негорючих материалов.

5.3.54 В зданиях высотой более 50 м двери выходов из гостиничных номеров, апартаментов или квартир на пути эвакуации, двери лестничных клеток, двери (люки) коммуникационных шахт должны быть противопожарными.

5.3.55 Пути эвакуации из помещений не выходящих в атриум запрещается прокладывать через атриум.

5.4 Требования к лифтам и лифтовым шахтам

5.4.1 Лифты и подъемники, за исключением пожарных лифтов, в зданиях и наземных сооружениях должны автоматически опускаться на первый этаж, при наличии в лифтах людей открыть и после их выхода из лифта закрыть двери и обесточиваться, в случае срабатывания автоматических систем обнаружения пожара или активации систем противопожарной защиты диспетчером центрального пульта управления.

Примечание - Пожарные лифты - лифты, предназначенные для транспортирования противопожарных подразделений в режиме работы лифта «Пожарная опасность».

5.4.2 Лифты и подъемники, за исключением пожарных лифтов, в подземных сооружениях должны автоматически подниматься на первый надземный этаж, при наличии в лифтах людей открыть и после их выхода из лифта закрыть двери и обесточиваться, в случае срабатывания автоматических систем обнаружения пожара или активации систем противопожарной защиты диспетчером центрального пульта управления.

5.4.3 Пожарные лифты, расположенные в одном лифтовом холле, кроме малых грузовых лифтов, по автоматической команде системы пожарной сигнализации должны быть переведены в режим работы «Пожарная опасность», при срабатывании одного дымового пожарного извещателя.

5.4.4 В лифтовых холлах, шахтах и машинных помещениях не допускается применять установки систем водяного пожаротушения.

5.4.5 Пожарные лифты в зданиях всех классов функциональной пожарной опасности высотой более 28 м, кроме зданий класса Ф1.3, должны иметь возможность ускоренного подъема.

5.4.6 Кабины пожарных лифтов должны быть выполнены из негорючих материалов.

5.4.7 Кабины пожарных лифтов должны быть оснащены двусторонней связью с основным посадочным этажом и с центральным пультом управления систем противопожарной защиты

5.4.8 Средства связи с пожарным лифтом на основном посадочном этаже должны быть установлены вблизи от входа в пожарные лифты и в центральном пульте управления систем противопожарной защиты.

5.4.9 Система управления пожарными лифтами должна обеспечивать работу лифтов в обычном режиме эксплуатации, а также в режиме «Пожарная опасность».

5.4.10 В режиме «Пожарная опасность» управление пожарным лифтом должно осуществляться непосредственно из кабины лифта.

5.4.11 При включении режима «Пожарная опасность» пожарный лифт должен прибыть на основной посадочный этаж.

5.4.12 В режиме «Пожарная опасность» управление пожарным лифтом должно предусматривать любое число возможных остановок.

5.4.13 Двери кабин пожарных лифтов не должны иметь устройства светового контроля.

5.4.14 Системы управления пожарными лифтами в зданиях высотой более 28 м, кроме зданий класса Ф1.3, должны иметь электроприемники 1-й категории.

5.5 Требования к окнам, проемам и другим строительным элементам

5.5.1 Площадь оконных проемов, при наличии открывающихся оконных проемов, расположенных в верхней части наружной стены, в помещениях глубиной до 30 м без дымовых вытяжных шахт, необходимо определять по расчету дымоудаления при пожаре.

5.5.2 Остекление дверей и фрагм над дверьми во внутренних стенах лестничных клеток в зданиях высотой более четырех этажей должно быть из армированного стекла.

5.5.3 Фонари верхнего света из силикатного стекла при использовании их в системе дымоудаления должны иметь защитную сетку снизу.

5.5.4 Строительный материал колонн и перекрытий этажеров и площадок, размещаемых в зданиях I, II и III степеней огнестойкости должен быть группы НГ.

5.5.5 Конструктивные решения полов должны соответствовать требованиям СН РК 3.02-36.

5.5.6 Материалы полов в помещениях, в которых производятся, применяются или хранятся горючие жидкости должны быть группы НГ.

5.5.7 Ствол мусоропровода должен быть воздухонепроницаемым, звукоизолированным от строительных конструкций и не должен примыкать к жилым помещениям.

5.5.8 Вокруг емкостей и технологического оборудования с горючими и легковоспламеняющимися жидкостями необходимо предусматривать меры для ограничения площадей разлива горючих и легковоспламеняющихся жидкостей.

5.5.9 Допустимая площадь разлива горючих и легковоспламеняющихся жидкостей вокруг емкостей и технологического оборудования должна определяться из условия тушения локального пожара на этой площади первичными средствами пожаротушения и первыми прибывшими подразделениями противопожарной службы, а также с учетом обеспечения безопасной эвакуации людей и ограничения воздействия высоких температур на соседнее оборудование и строительные конструкции с низкой огнестойкостью или с материалами групп Г3, Г4.

5.5.10 Театральные противопожарные занавесы, закрывающие портал сцены в случае пожара, должны быть глухими.

5.5.11 Кабельные каналы должны соответствовать требованиям ПУЭ РК.

5.5.12 Свето пропускающие элементы с применением огнестойкого (термоупрочненного) стекла должны иметь маркировку производителя с указанием соответствующих характеристик.

5.6 Требования к многосветным пространствам и атриумам

5.6.1 Сообщение помещений и коридоров подземной и цокольной части здания с атриумом должно быть через тамбур-шлюзы с подпором воздуха при пожаре.

5.6.2 Перекрытия атриумов должны быть противопожарными.

5.6.3 Покрытия атриумов должны выполняться из негорючих строительных материалов.

5.6.4 Высота атриума не должна превышать высоту пожарного отсека, в котором он расположен.

Примечание - Высота атриума – это расстояние, определяемое максимальной разностью отметок пола нижнего этажа атриума и покрытия атриума или верхней точки светового фонаря.

5.6.5 Отделка внутренних поверхностей атриумов должна выполняться из негорючих строительных материалов.

5.6.6 Система дымоудаления с механическим побуждением должна удалять продукты горения сразу с нескольких уровней атриума, включая верхнюю часть.

5.6.7 Система приточно-вытяжной вентиляции и кондиционирования атриума

должна автоматически отключаться при срабатывании систем противопожарной защиты, если эти системы не задействованы в схеме противопожарной защиты.

5.6.8 В автоматическом режиме клапаны дымоудаления должны открываться от сигналов пожарных извещателей.

5.6.9 Открыванию клапанов дымоудаления в покрытии не должны препятствовать атмосферные осадки.

5.6.10 Системы противопожарной защиты атриума должны иметь следующие режимы включения:

- автоматический;
- дистанционный.

5.6.11 Дистанционное включение систем противопожарной защиты атриума должно осуществляться из центрального пульта управления систем противопожарной защиты.

5.6.12 В дистанционном режиме открывания клапаны должны открываться от кнопок установленных в лестничных клетках.

5.6.13 Площадь атриумов не должна разделяться противопожарными преградами.

5.6.14 Противодымные шторы делятся на:

- стационарные;
- опускаемые.

5.6.15 Опускаемые противодымные шторы должны иметь следующие режимы управления:

- автоматический;
- дистанционный;
- ручной.

5.6.16 Опускаемые противодымные шторы должны автоматически срабатывать от систем пожарной сигнализации с дымовыми пожарными извещателями.

5.6.17 Часть здания, включающая атриум и связанные с ним помещения, выделяется в пожарный отсек, оборудованный системой противопожарной защиты.

5.6.18 Пожарный отсек необходимо оборудовать системами противопожарной защиты, если пожарный отсек отделен от смежного пожарного отсека с атриумом дренчерной завесой.

5.6.19 Для удаления дыма при пожаре из атриумов необходимо предусматривать систему вытяжной вентиляции в соответствии с требованиями действующих нормативных документов.

5.6.20 Эвакуационные пути из всех помещений, выходящих в атриум, должны проходить по горизонтальному проходу (галерее).

5.6.21 В галерейном пространстве, не отделенном от многосветного пространства строительными конструкциями, необходимо предусматривать меры препятствующие распространению дыма в объем многосветного пространства, если высота многосветного пространства составляет более 15 метров.

6 ТРЕБОВАНИЯ К СТРОИТЕЛЬНЫМ КОНСТРУКЦИЯМ И ПРОТИВОПОЖАРНЫМ ПРЕГРАДАМ

6.1 Требования к несущим и ограждающим конструкциям

6.1.1 В стенах, перегородках, перекрытиях и покрытиях зданий, а также в узлах сочленения не допускается наличие пустот, за исключением пустот, разделенных элементами сплошного сечения или глухими диафрагмами из негорючих строительных материалов толщиной, равной не менее толщины пересекаемой конструкции, в том числе по контуру помещений и коридоров.

Примечание - Перечисленные требования не распространяются на наружную теплоизоляцию и отделку зданий.

6.1.2 Строительные конструкции не должны способствовать распространению скрытого горения.

6.1.3 Для строительных конструкций классов по пожарной опасности К1, К2, К3, а также имеющих пустоты, необходимо предусматривать конструктивные элементы для ограничения распространения пожара.

6.1.4 К конструктивным элементам, ограничивающим распространение пожара в пустотах строительных конструкций относятся гребни, пояса, диафрагмы и козырьки.

6.1.5 Строительные элементы, ограничивающие распространение пожара в пустотах строительных конструкций и по строительным конструкциям классов по пожарной опасности К1, К2, К3 должны быть из строительных материалов группы НГ, рассекающие конструкции и выступающие за их поверхности.

6.1.6 Ограждающие конструкции здания, выполненные из светопропускающих элементов, должны иметь предел огнестойкости соответствующий степени огнестойкости здания.

6.1.7 Предел огнестойкости и класс пожарной опасности для строительных конструкций галерей в галерейных домах должны соответствовать значениям, принятым для перекрытий.

6.1.8 Несущие конструкции стальныхэтажеров, размещаемых в зданиях с помещениями категорий А, Б, В1-В4 должны быть предусмотрены с пределом огнестойкости равным пределу огнестойкости перекрытия при соответствующей степени огнестойкости здания.

6.1.9 Если здания и корпуса разных степеней огнестойкости соединяются переходом, то степень огнестойкости строительных конструкций перехода должна соответствовать степени огнестойкости конструкции здания с более высокой степенью огнестойкости.

6.1.10 Если здания и корпуса одинаковых степеней огнестойкости соединяются переходом, то степень огнестойкости строительных конструкций перехода должна соответствовать степени огнестойкости конструкции зданий.

6.1.11 Двери, ворота и люки в противопожарных преградах, отделяющих помещения, в которых применяются, хранятся или транспортируются горючие газы, жидкости и материалы, а также предусматриваются процессы, связанные с образованием горючей пыли, со стороны этих помещений, необходимо выполнять из негорючих

материалов.

6.1.12 Эффективность средств огнезащиты строительных конструкций должна оцениваться, путем определения пределов огнестойкости или классов пожарной опасности строительных конструкций, посредством испытаний.

6.1.13 Огнезащитные средства, нанесенные на открытую поверхность конструкций, должны соответствовать требованиям, предъявляемым к материалам поверхностных слоев конструкций и не должны увеличивать пожарную опасность защищаемой конструкции.

6.1.14 Предел огнестойкости по признаку R конструкции, являющейся опорой для других конструкций, необходимо принимать не менее предела огнестойкости опираемой конструкции.

6.1.15 Предел огнестойкости противопожарных перекрытий при примыкании к наружным стенам, выполненным из негорючих материалов, должен быть не менее предела огнестойкости сопрягаемых преград.

6.1.16 Противопожарные перекрытия в зданиях с наружными стенами классов К1, К2 и К3 или с навесными стенами, независимо от класса их пожарной опасности, или с остеклением, расположенным в уровне перекрытия, должны пересекать эти стены и остекление.

6.1.17 Противопожарные перекрытия должны примыкать к наружным стенам, выполненным из негорючих строительных материалов, без зазоров.

6.1.18 Ветрозащита и теплоизоляционные материалы внешних поверхностей наружных стен в зданиях всех степеней огнестойкости, за исключением V, должны быть из негорючих материалов.

6.1.19 В стенах, перегородках, перекрытиях, покрытиях и других ограждающих конструкциях зданий не допускаются замкнутые пространства (в дальнейшем - пустоты), ограниченные материалами групп Г3 и Г4, за исключением пустот:

- в деревянных конструкциях перекрытий и покрытий, разделенных глухими диафрагмами на участки, а также по контуру внутренних стен;
- между металлическим профилированным листом и слоем пароизоляции при условии, что за слоем пароизоляции (в том числе без слоя пароизоляции), расположен утеплитель из материала групп НГ, Г1, Г2. При утеплителе из материалов групп Г3 и Г4, (в том числе без слоя пароизоляции), эти пустоты по торцам листов заполняются материалом групп НГ, Г1, Г2 на длину не менее 0,25 метра;
- между конструкциями группы К0 и их облицовками со стороны помещений из материалов групп Г3 или Г4 при условии разделения этих конструкций глухими диафрагмами на участки.

6.2 Требования к противопожарным преградам

6.2.1 К строительным конструкциям, выполняющим функции противопожарных преград в пределах зданий, сооружений и пожарных отсеков, относятся противопожарные стены, перегородки и перекрытия, противопожарные занавесы, шторы и экраны.

6.2.2 Пожарную опасность противопожарной преграды необходимо определять по пожарной опасности ее ограждающей части с узлами крепления и по конструкциям, обеспечивающим устойчивость противопожарной преграды.

6.3 Требования к противопожарным стенам и перегородкам

6.3.1 Противопожарные стены выполняются ненесущими, несущими или самонесущими.

6.3.2 Противопожарные стены, разделяющие здание на пожарные отсеки должны обеспечивать нераспространение пожара в смежный по горизонтали пожарный отсек при обрушении конструкций здания со стороны очага пожара.

6.3.3 Противопожарная стена, расположенная между пожарных отсеков разной высоты, должна принадлежать более высокому отсеку.

6.3.4 Противопожарная стена, расположенная между пожарных отсеков разной ширины, должна принадлежать более широкому отсеку.

6.3.5 Противопожарные стены должны опираться на фундаменты или фундаментные балки.

6.3.6 Противопожарные стены, при устройстве наружных стен из негорючих материалов с ленточным или витринным остеклением, должны разделять остекление.

6.3.7 Противопожарные стены любого типа и противопожарные перегородки 1-го типа в зданиях с наружными стенами классов К1, К2 или К3, а также в зданиях с наружными, навесными стенами независимо от класса их пожарной опасности, должны пересекать наружные стены и выступать за плоскость наружной стены.

6.4 Требования к кровлям

6.4.1 На покрытиях с несущими стальными профилированными настилами не допускается установка аппаратов и оборудования с горючими материалами, легковоспламеняющимися и горючими жидкостями и газами.

6.4.2 Стропила и обрешетку чердачных покрытий из горючих материалов в зданиях I – IV степеней огнестойкости необходимо подвергать огнезащитной обработке либо выполнять их конструктивную огнезащиту, не способствующую скрытому распространению горения.

6.4.3 Если стропила и (или) обрешетка выполнены из горючих материалов, то кровлю в зданиях I – IV степеней огнестойкости с чердачными покрытиями необходимо выполнять из негорючих материалов.

6.4.4 Если на эксплуатируемой кровле или специально оборудованном участке кровли предусмотрен эвакуационный выход, то строительный материал участка кровли, предназначенного для размещения людей, должен быть негорючим.

6.4.5 Противопожарный пояс кровель с покрытием из материалов групп горючести Г3 или Г4, должен пересекать основание под плоскую кровлю, в том числе теплоизоляцию, на всю толщину этих материалов.

Примечание - Термин «основание под кровлю» приведен в СН РК 3.02-37.

6.4.6 Противопожарные пояса кровель необходимо выполнять как защитные слои эксплуатируемой кровли по СН РК 3.02-37.

6.4.7 В покрытиях зданий с металлическим профилированным настилом и теплоизоляционным слоем из материалов групп Г1-Г4 необходимо предусматривать

заполнение пустот ребер настилов.

6.4.8 Строительный материал заполнения пустот ребер настилов в покрытиях зданий с металлическим профилированным настилом в зонах примыканий настила к стенам, деформационным швам, стенкам фонарей, а также с каждой стороны конька кровли и ендовы, должен быть группы НГ.

7 ТРЕБОВАНИЯ К ИНЖЕНЕРНЫМ СИСТЕМАМ

7.1 Система противопожарной защиты зданий включает в себя:

- систему противодымной защиты;
- систему внутреннего противопожарного водоснабжения и система автоматического пожаротушения;
- пожарные лифты;
- систему автоматической пожарной сигнализации;
- систему оповещения о пожаре и управления эвакуацией людей;

7.2 Система автоматического пожаротушения и система пожарной сигнализации зданий должна соответствовать требованиям СН РК 2.02-02.

7.3 Система пожаротушения должна обеспечивать оптимальные условия по расходу, интенсивности подачи средства пожаротушения и времени тушения.

7.4 Системы противопожарной защиты должны управляться из одного центрального пульта управления системой противопожарной защиты.

7.5 Центральный пульт управления системой противопожарной защиты должен выполнять следующие функции:

- управление системами противопожарной защиты;
- управление системами, не входящими в число систем противопожарной защиты, но связанными с обеспечением безопасности в здании при пожаре;
- координация действий всех служб, ответственных за обеспечение безопасности людей и ликвидацию пожара.

7.6 Центральный пульт управления систем противопожарной защиты необходимо снабжать электричеством по 1-й категории надежности.

7.7 Если система водоснабжения не обеспечивает необходимого напора, то лафетные стволы должны иметь устройства для подключения к передвижным пожарным насосам для подачи воды из резервных емкостей или резервуаров.

7.8 Системы внутреннего противопожарного водоснабжения и автоматического пожаротушения в зданиях высотой более 50 м должны быть отдельными.

7.9 К системам противопожарного водоснабжения зданий должен быть обеспечен гарантированный доступ для противопожарных подразделений и их оборудования.

7.10 Система противопожарного водоснабжения и другие стационарные средства пожаротушения должны соответствовать требованиям СН РК 4.01-01, СН 2.02-02.

Примечание - К стационарным средствам пожаротушения относятся пожарные краны, пожарные лафеты, все виды систем и установок систем автоматического пожаротушения (водяного, газового, порошкового), сухотрубы могут активироваться вручную или автоматически.

7.11 Системы вентиляции и кондиционирования воздуха должны соответствовать

требованиям СН РК 4.02-01.

7.12 Системы вентиляции и кондиционирования воздуха в зданиях должны быть с возможностью автономного регулирования из помещения, в котором находится пользователь.

7.13 Системы противодымной защиты зданий должны соответствовать требованиям СН РК 4.02-01.

7.14 Трансформаторные подстанции необходимо размещать на первом, цокольном или первом подземном этажах с непосредственным выходом наружу.

7.15 В подпольных каналах-воздуховодах установка огнезадерживающих клапанов взамен диафрагм не допускается.

7.16 Воздуховоды, пересекающие противопожарные преграды, должны соответствовать требованиям СН РК 4.02-01.

7.17 В трубопроводах и каналах необходимо предусматривать меры для предотвращения распространения пламени и других продуктов сгорания из аварийного оборудования или помещения в технологически связанное оборудование или смежное помещение.

Примечание - Примеры указанных мер: огнепреградители различных конструкций, например в виде водяного затвора или огнезадерживающего клапана.

7.18 Привод эскалатора, при возникновении пожара, должен автоматически отключаться по сигналу от любого пожарного извещателя, установленного в здании, а также по сигналу из центрального пульта управления систем противопожарной защиты.

8 ТРЕБОВАНИЯ К ГАЛЕРЕЯМ, ЭСТАКАДАМ, ТОННЕЛЯМ

8.1 В примыканиях галерей к перегрузочным узлам, которые совмещаются с противопожарными зонами, необходимо предусматривать противопожарные перегородки.

8.2 В отопляемых галереях, предназначенных для транспортирования горючих материалов, необходимо предусматривать устройство водяной завесы.

8.3 В межцеховых кабельных тоннелях, оборудованных сухотрубами со стационарно установленными распылителями воды или пеногенераторами, необходимо предусматривать устройства для подключения передвижных средств подающих воду или пену.

8.4 В зонах примыкания галерей к зданиям должны предусматриваться противопожарные перегородки.

8.5 Закрытые кабельные и комбинированные галереи в зонах сопряжения между собой и в зонах примыкания их к производственным помещениям и сооружениям необходимо разделять противопожарными глухими перегородками.

8.6 Кабельные и комбинированные, с прокладкой кабелей, галереи необходимо разделять на отсеки противопожарными перегородками.

8.7 Несущие конструкции для пешеходных галерей и эстакад необходимо предусматривать из материалов группы НГ.

8.8 Кабельные тоннели должны соответствовать требованиям п.574 ПУЭ РК.

8.9 Внутренние двери в галереях и каналах должны быть противопожарными,

самозакрывающимися, с уплотнением в притворах.

8.10 Вентиляционные устройства галерей должны быть оборудованы устройствами для предотвращения доступа воздуха в случае возникновения пожара.

8.11 Кабели, при расположении кабельной или комбинированной эстакады непосредственно у стен здания, должны быть защищены от стока воды с кровли и от сбрасываемого с нее снега.

8.12 Если расстояние между выходами из тоннеля и вентиляционными шахтами превышает 30 м, то в тоннелях, кроме тоннелей с системами с сухотрубами и стационарными системами пожаротушения, должны быть предусмотрены дополнительные люки для подачи средств пожаротушения внутрь каждого отсека от передвижной пожарной техники.

8.13 Люки для подачи средств пожаротушения должны накрываться двойными металлическими крышками.

8.14 Нижняя крышка люка для подачи средств пожаротушения должна иметь снаружи приспособление для закрывания на замок.

8.15 Если люк предназначен только для подачи средств пожаротушения, то под крышками люка для подачи средств пожаротушения запрещено располагать лестницы или скобы.

Приложение А
(информационное)

**Требования СН РК 2.02-01-2023, которые становятся ссылочными пунктами на
Технический регламент «Общие требования к пожарной безопасности»**

Из раздела 4 «Общие положения»

А.1 Пожарную опасность строительных материалов, от наименее опасных до наиболее опасных, необходимо определять в соответствии с требованиями главы 2 Приложения 1 к Техническому регламенту «Общие требования к пожарной безопасности» и соответствующих нормативных документов, стандартов.

А.2 Меры, ограничивающие площадь, интенсивность и продолжительность горения должны соответствовать требованиям раздела 4 параграфа 1, разделов 4 и 5 параграфа 3, раздела 3 параграфа 5 Главы 3 Технического регламента «Общие требования к пожарной безопасности».

Из подраздела 5.1.1 «Требования к пожарным отсекам»

А.3 Здания, сооружения, а также пожарные отсеки необходимо классифицировать по степени огнестойкости, классу конструктивной и функциональной пожарной опасности в соответствии с главой 7 приложения 1 к Техническому регламенту «Общие требования к пожарной безопасности».

А.4 Пожарные отсеки должны соответствовать требованиям п.205 Технического регламента «Общие требования к пожарной безопасности».

А.5 Зоны подъема на высоту до 20 м и более и зоны перепада высоты кровли должны соответствовать требованиям п.203 Технического регламента «Общие требования к пожарной безопасности».

Из подраздела 5.1.3 «Требования к помещениям»

А.6 Категории помещений зданий и сооружений, в том числе наружных установок по взрывопожарной и пожарной безопасностям, должны соответствовать требованиям приложения 3 к Техническому регламенту «Общие требования к пожарной безопасности».

А.7 Группы помещений и помещения классов функциональной пожарной опасности, отличающегося от класса функциональной пожарной опасности здания, должны соответствовать требованиям п.162 Технического регламента «Общие требования к пожарной безопасности».

Примечание - Требования к ограждающим конструкциям с нормируемым пределом огнестойкости и нормируемым классом конструктивной пожарной опасности или противопожарными преградами устанавливаются в нормах проектирования зданий конкретного назначения с учетом функциональной пожарной опасности группы помещений и помещений, величины пожарной нагрузки, степени огнестойкости и класса конструктивной пожарной опасности здания.

А.8 Квартира, расположенная на высоте более 15 м, в зданиях класса Ф1.3 должна соответствовать требованиям п.190 Технического регламента «Общие требования к

пожарной безопасности».

Из подраздела 5.2 «Требования к эвакуационным и аварийным выходам»

А.9 К эвакуационным выходам относятся выходы, соответствующие требованиям пп.183 и 185 Технического регламента «Общие требования к пожарной безопасности».

А.10 К аварийным выходам относятся выходы, соответствующие требованиям п.186 Технического регламента «Общие требования к пожарной безопасности».

А.11 Эвакуационные выходы из подвальных и цокольных этажей должны соответствовать требованиям п. 184 Технического регламента «Общие требования к пожарной безопасности».

Из подраздела 5.3 «Требования к строительным элементам, расположенным на эвакуационных путях»

А.12 Эвакуационные пути должны соответствовать требованиям раздела 5 параграфа 3 главы 3 и приложения 14 к Техническому регламенту «Общие требования к пожарной безопасности».

А.13 Лестницы, предназначенные для эвакуации людей из зданий и сооружений должны соответствовать классификации, приведенной в приложении 1 к Техническому регламенту «Общие требования к пожарной безопасности».

А.14 Внутренняя отделка стен и полов эвакуационных путей в зданиях и сооружениях должна соответствовать требованиям п. 245 Технического регламента «Общие требования к пожарной безопасности».

А.15 Узлы пересечения стен и перегородок, отделяющих участки эвакуационных путей, с инженерными коммуникациями, должны соответствовать требованиям п. 264 Технического регламента «Общие требования к пожарной безопасности».

Из подраздела 5.4 «Требования к лифтам и лифтовым шахтам»

А.16 Предел огнестойкости ограждающих конструкций между шахтой лифта и машинным отделением лифта должен соответствовать требованиям п.174 Технического регламента «Общие требования к пожарной безопасности».

А.17 Если лифты для транспортирования пожарных подразделений размещены в одном холле с пассажирскими лифтами, то ограждающие конструкции лифтовых холлов, лифтовых шахт и двери шахт лифтов должны соответствовать требованиям раздела 4 параграфа 6 Главы 3 Технического регламента «Общие требования к пожарной безопасности».

А.18 Системы приточной противодымной вентиляции шахт пожарных лифтов должны соответствовать требованиям п.288 Технического регламента «Общие требования к пожарной безопасности».

А.19 Пожарные лифты должны соответствовать требованиям п.289 Технического регламента «Общие требования к пожарной безопасности».

А.20 Лифты в подвальном и цокольном этаже должны соответствовать требованиям п.178 Технического регламента «Общие требования к пожарной безопасности».

Из подраздела 5.5 «Требования к окнам, проемам и другим строительным элементам»

А.21 Пределы огнестойкости заполнения проемов должны соответствовать требованиям п.155 Технического регламента «Общие требования к пожарной безопасности».

Примечание - Проемами могут быть двери, ворота, окна и люки, а также фонари, в том числе зенитные, и светопрозрачные участки настилов покрытий.

А.22 Подвесные потолки, применяемые для повышения пределов огнестойкости перекрытий и покрытий, по пожарной опасности должны соответствовать требованиям пп.267, 269 и 270 Технического регламента «Общие требования к пожарной безопасности».

Из подраздела 6.1 «Требования к несущим и ограждающим конструкциям»

А.23 Пределы огнестойкости строительных конструкций необходимо устанавливать в соответствии с требованиями пп.63 - 65 приложения 1 к Техническому регламенту «Общие требования к пожарной безопасности».

А.24 Пределы огнестойкости и пожарной безопасности строительных конструкций и инженерного оборудования зданий и сооружений должны соответствовать требованиям Параграфа 6 Главы 3 Технического регламента «Общие требования к пожарной безопасности».

А.25 Конструктивные элементы тамбур-шлюзов должны соответствовать требованиям таблицы 1 приложения 12, приложения 17 к Техническому регламенту «Общие требования к пожарной безопасности».

А.26 Огнезащитные средства строительных конструкций должны соответствовать требованиям п.266 Технического регламента «Общие требования к пожарной безопасности».

А.27 Огнестойкость узлов крепления строительной конструкции должна соответствовать требованиям п.262 Технического регламента «Общие требования к пожарной безопасности».

А.28 Предел огнестойкости узлов пересечения строительных конструкций с нормируемыми пределами огнестойкости, кабелями, трубопроводами, воздуховодами и другим технологическим оборудованием должен соответствовать требованиям п. 264 Технического регламента «Общие требования к пожарной безопасности».

А.29 Облицовка внешних поверхностей наружных стен в зданиях всех степеней огнестойкости должны соответствовать требованиям п.179 Технического регламента «Общие требования к пожарной безопасности».

А.30 Ограждающие конструкции каналов, шахт и ниш для прокладки инженерных коммуникаций должны соответствовать требованиям п.174 Технического регламента «Общие требования к пожарной безопасности».

Из подраздела 6.2 «Требования к противопожарным преградам»

А.31 Огнестойкость противопожарной преграды необходимо определять в соответствии с требованиями п. 69 приложения 1 к Техническому регламенту «Общие требования к пожарной безопасности».

А.32 Минимальные пределы огнестойкости и типы противопожарных преград или их элементов должны соответствовать требованиям таблицы 1 приложения 2 к Техническому регламенту «Общие требования к пожарной безопасности».

А.33 Проемы противопожарных преград должны соответствовать требованиям таблицы 2 приложения 17 к Техническому регламенту «Общие требования к пожарной безопасности».

А.34 Общая площадь проемов в противопожарных преградах должна соответствовать требованиям п. 169 Технического регламента «Общие требования к пожарной безопасности».

А.35 Если значения нормируемых пределов огнестойкости заполнения проемов не менее соответствующих пределов огнестойкости противопожарной преграды, то общая площадь проемов в противопожарных преградах не нормируются.

Из подраздела 6.3 «Требования к противопожарным стенам и перегородкам»

А.36 Противопожарные стены, разделяющие здание на пожарные отсеки должны соответствовать требованиям п. 166 Технического регламента «Общие требования к пожарной безопасности».

Из раздела 7 «Требования к инженерным системам»

А.37 Системы оповещения о пожаре и противодымная защита зданий должны соответствовать требованиям раздела 2 параграфа 3 Главы 3 Технического регламента «Общие требования к пожарной безопасности».

Приложение Б
(обязательное)

Требования, действующие в составе СН РК 2.02-01-2023 до утверждения приказа о внесении изменений в соответствующие нормативные документы

К переносу в Правила устройства электроустановок:

Б.1 Кабельные тоннели и кабельные каналы необходимо выполнять из материалов группы НГ с пределом огнестойкости не менее EI 45.

К переносу в СН РК 1.03-00 «Строительное производство. Организация строительства предприятий, зданий и сооружений»:

Б.2 Из СН РК 2.02-01-2019 «Пожарная безопасность зданий и сооружений»:

В процессе строительства зданий и сооружений должны обеспечиваться:

- 1) выполнение противопожарных мероприятий, предусмотренных проектом;
- 2) соблюдение противопожарных требований в соответствии с правилами пожарной безопасности и охрана от пожара строящихся и вспомогательных объектов, пожаробезопасное проведение строительно-монтажных работ;
- 3) наличие и содержание в исправном состоянии первичных средств борьбы с пожаром;
- 4) соблюдение противопожарных мер при проведении монтажных, строительных, сварочных и огневых работ на строительном объекте и строительной площадке;
- 5) возможность эвакуации и спасения людей, а также защиты материальных ценностей при пожаре на строящемся объекте и строительной площадке.

Б.3 Из СП РК 2.02-20-2006 «Пособие к СНИП РК «Пожарная безопасность зданий и сооружений»:

Линейные инженерно-технические работники, ответственные за пожарную безопасность объектов (участков) строек, должны:

- обеспечить соблюдение на вверенных участках работы соблюдение и выполнение требований настоящих требований всеми рабочими, служащими и рабочими, привлекаемыми на строительство;
- знать пожарную опасность производственного участка;
- выполнять противопожарные мероприятия, предусмотренные проектами и настоящими требованиями;
- обеспечить пожаробезопасную эксплуатацию приборов отопления, тепло производящих установок, электросетей и электроустановок;
- обеспечить исправное состояние и постоянную готовность средств пожаротушения, обучить рабочих и служащих требованиям применения указанных средств. Не допускать использования не по назначению средств пожаротушения и пожарно-технического оборудования;
- ежедневно по окончании работы проверять противопожарное состояние подведомственного объекта (участка), отключение электросетей и оборудования. Сдать объект под охрану (при ее наличии).

Б.4 Из СП РК 2.02-20-2006 «Пособие к СНиП РК «Пожарная безопасность зданий и сооружений»:

Временные сооружения и тепляки для устройства полов и производства других работ должны быть выполнены из негорюемых и трудногорюемых материалов.

К переносу в СН РК 1.02-03 «Порядок разработки, согласования, утверждения и состав проектно-сметной документации на строительство» (из СП РК 2.02-20-2006 «Пособие к СНиП РК «Пожарная безопасность зданий и сооружений»):

Б.5 Эффективность мероприятий по предупреждению взрыва и распространения пожара должна быть обоснована в технологической части проекта.

К переносу в СН РК 3.01-01 «Градостроительство. Планировка и застройка городских и сельских населенных пунктов» (из СНиП РК 2.02-05-2009 «Пожарная безопасность зданий и сооружений»):

Б.6 Многофункциональные комплексы, имеющие суммарную площадь застройки 9 га и более, должны быть с круговым объездом участка застройки.

К переносу в СН РК 3.02-01 «Здания жилые многоквартирные» (из СП РК 2.02-20-2006 «Пособие к СНиП РК «Пожарная безопасность зданий и сооружений»):

Б.7 Помещения общественного назначения, расположенные в жилых зданиях, кроме многоквартирных и блокированных домов, необходимо отделять от помещений жилой части противопожарными перегородками 1-го типа и перекрытиями 3-го типа без проемов, в зданиях I степени огнестойкости - перекрытиями 2-го типа.

Б.8 Расстояние от двери наиболее удаленной квартиры до выхода непосредственно в лестничную клетку, в секции жилого здания при выходе из квартир в коридор (холл), не имеющий естественного освещения в торце, не должно превышать 12 м.

Б.9 Расстояние от двери наиболее удаленной квартиры до выхода непосредственно в лестничную клетку, в секции жилого здания при выходе из квартир в коридор (холл), при наличии естественного освещения, допускается принимать по таблице 5, как для тупикового коридора.

Б.10 Системы управления пожарными лифтами в зданиях класса Ф1.3 высотой более 50 м должны иметь электроприемники 1-й категории.

Б.11 Пожарные лифты в зданиях класса функциональной пожарной опасности Ф1.3 высотой более 50 м должны иметь возможность ускоренного подъема.

К переносу в СН РК 3.02-08 «Административные и бытовые здания» (из СП РК 2.02-20-2006 «Пособие к СНиП РК «Пожарная безопасность зданий и сооружений»):

Б.12 Встроенные помещения, за исключением уборных, помещений личной гигиены женщин, ручных ванн, устройств питьевого водоснабжения, умывальных и полудушей, в

зданиях III степени огнестойкости и класса пожарной опасности С2, не допускается размещать у наружных стен, на антресолях, на площадках.

К переносу в СН РК 3.02-09 «Многофункциональные здания и комплексы» (из СНИП РК 2.02-05-2009 «Пожарная безопасность зданий и сооружений»):

Б.13 Гостиницы и жилые части многофункционального здания необходимо выделять в пожарный отсек, за исключением многофункциональных зданий общей площадью менее 4000 м².

Б.14 Электроснабжение противопожарных устройств многофункциональных зданий высотой более 50 м должно соответствовать требованиям Правил устройства электроустановок Республики Казахстан.

К переносу в СН РК 3.02-13 «Лечебно-профилактические учреждения» (из СП РК 2.02-20-2006 «Пособие к СНИП РК «Пожарная безопасность зданий и сооружений»):

Б.15 Помещения лечебных, амбулаторно-поликлинических учреждений и аптек (Ф3.4), кроме помещений медицинского персонала общественных зданий и сооружений, аптечных киосков, при размещении их в зданиях иного назначения должны быть отделены от остальных помещений противопожарными стенами и иметь самостоятельные выходы наружу.

К переносу в СН РК 3.02-27 «Производственные здания» (из СП РК 2.02-20-2006 Пособие к СНИП РК «Пожарная безопасность зданий и сооружений»):

Б.16 Пристройки I степени огнестойкости необходимо отделять от производственных зданий I степени огнестойкости противопожарными перегородками.

Б.17 Пристройки ниже I степени огнестойкости, а также пристройки к производственным зданиям ниже I степени огнестойкости и пристройки к помещениям и зданиям категорий А, Б и В1-В4 необходимо отделять противопожарными стенами.

Б.18 Пристройки III степени огнестойкости допускается отделять от производственных зданий III степени огнестойкости противопожарными стенами.

Б.19 Складские помещения производственных зданий, предназначенные для хранения горючих грузов в горючей упаковке, необходимо отделять от других помещений противопожарными перегородками и перекрытиями (под складами и над складами).

Б.20 Склады готовой продукции предприятия, горючей или негорючей в горючей упаковке, размещаемые в производственных зданиях, необходимо располагать у наружных стен.

Примечание - К негорючим грузам в горючей упаковке относятся негорючие грузы, которые хранятся в горючей таре или с применением горючих консервационных материалов. К негорючим грузам также относятся негорючие грузы в упаковке из ткани, бумаги (кроме картона) или полимерных пленок.

Б.21 Цеховые складские помещения с высотным стеллажным хранением в производственных зданиях необходимо отделять противопожарными стенами и

перекрытиями.

Б.22 Стеллажи высотного хранения не допускается использование в качестве несущих конструкций противопожарных преград.

К переносу в СН РК 3.03-05 «Стоянки автомобилей»:

Б.23 В зданиях закрытых автостоянок с неизолированными рампами площадь этажа в пределах пожарного отсека необходимо определять, как сумму площадей этажей, соединенных неизолированными рампами.

К переносу в СН РК 4.01-01 «Внутренний водопровод и канализация зданий и сооружений» (из СП РК 2.02-20-2006 «Пособие к СНИП РК «Пожарная безопасность зданий и сооружений»):

Б.24 Противопожарный водопровод, при использовании в качестве средства тушения воды, должен обеспечивать потребление воды передвижными средствами пожаротушения, стационарными средствами, оборудованием для создания водяных завес, водоорошения технологического оборудования и строительных конструкций, водонаполнение специальных конструкций с замкнутыми профилями.

Б.25 Элементы системы противопожарного водоснабжения должны быть рассчитаны из условия одновременной подачи воды для тушения пожаров внутри зданий от внутренних пожарных кранов, наружного тушения пожара от пожарных гидрантов, для работы стационарных установок.

УДК 69:614.84

МКС 91.040.99, 91.120.99, 13.220, 91.080

Ключевые слова: пожарная безопасность, очаг возгорания, степень огнестойкости, строительные материалы, противопожарные преграды, пожарные отсеки, противодымная защита, дымоудаление, эвакуационные пути, аварийный выход

Ресми басылым

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ИНДУСТРИЯ ЖӘНЕ ИНФРАҚҰРЫЛЫМДЫҚ ДАМУ
МИНИСТРЛІГІ ҚҰРЫЛЫС ЖӘНЕ ТҰРҒЫН ҮЙ-КОММУНАЛДЫҚ ШАРУАШЫЛЫҚ
ІСТЕРІ КОМИТЕТІ

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ҚҰРЫЛЫС НОРМАЛАРЫ**

ҚР ҚН 2.02-01-2023

ҒИМАРАТТАР МЕН ИМАРАТТАРДЫҢ ӨРТ ҚАУІПСІЗДІГІ

Басылымға жауаптылар: «ҚазҚСҒЗИ» АҚ

050046, Алматы қаласы, Солодовников көшесі, 21
Тел./факс: +7 (727) 392-76-16 – қабылдау бөлмесі

Издание официальное

КОМИТЕТ ПО ДЕЛАМ СТРОИТЕЛЬСТВА И ЖИЛИЩНО-КОММУНАЛЬНОГО
ХОЗЯЙСТВА МИНИСТЕРСТВА ИНДУСТРИИ И ИНФРАСТРУКТУРНОГО
РАЗВИТИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

**СТРОИТЕЛЬНЫЕ НОРМЫ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

СН РК 2.02-01-2023

ПОЖАРНАЯ БЕЗОПАСНОСТЬ ЗДАНИЙ И СООРУЖЕНИЙ

Ответственные за выпуск: АО «КазНИИСА»

050046, г. Алматы, ул. Солодовникова, 21
Тел./факс: +7 (727) 392-76-16 – приемная